

*Управління культури і туризму
Хмельницької міської ради
Хмельницька міська ЦБС
Бібліотеки-філії №10, 7, 11*

Історія Південно-Західного мікрорайону міста Хмельницького

Інформаційна довідка

Хмельницький
2021

Один із найбільших мікрорайонів, розташований на південно-західній околиці міста. Розбудова його почалася з середини 60-х років XX ст. на полях приміського радгоспу лікарських рослин (плантації лікарських рослин Проскурівського аптекоуправління були закладені тут ще у 1927 р.). Під час формування та інтенсивної забудови мікрорайону в 60-х роках були прокладені основні вулиці – Тернопільська, Інститутська, Молодіжна; розпочали працювати два великих підприємства всесоюзного значення – радіотехнічний завод (1966 р.) та завод «Катіон» (1969 р.);

побудовано перший вищий навчальний заклад міста – технологічний інститут (засновано у 1962 р., нині – Національний університет).

Інститутська вулиця

Розташована у Південно-Західному мікрорайоні міста серед масиву багатоповерхової забудови, пролягає від вул. Кам'янецької до вул. Молодіжної. Виникла у 1965 р. під час забудови нового мікрорайону на південно-західній

околиці міста як вулиця, що починалась від корпусів загальнотехнічного факультету Львівського поліграфічного інституту імені І. Федорова (звідси й назва вулиці), який вже з 1967 р. став самостійним вузом – технологічним інститутом побутового обслуговування (нині – Хмельницький національний університет).

Молодіжна вулиця

Розташована у Південно-Західному мікрорайоні міста, пролягає від Львівського шосе до вул. Тернопільської й далі до масиву індивідуальної забудови за тролейбусним депо поблизу Ружичнянського ставу. Виникла у 1970 р. під час забудови нового мікрорайону на південно-західній околиці міста. Символічна назва підкреслювала вклад молодого покоління хмельничан у розбудову нового мікрорайону.

Молодіжний провулок

Провулок у Південно-Західному мікрорайоні міста серед масиву індивідуальної забудови, розташованого за тролейбусним депо, поблизу Ружичнянського ставу. Виник у 1994 р. як відгалуження від вул. Молодіжної.

Молодіжний проїзд

Проїзд у Південно-Західному мікрорайоні міста серед масиву індивідуальної забудови, розташованого за тролейбусним депо поблизу Ружичнянського ставу. Виник у 1994 р. як відгалуження від вул. Молодіжної.

Хотовицького вулиця

Розташована у Південно-Західному мікрорайоні міста, пролягає від вул. Тернопільської до Львівського шосе. Виникла у 1970 р. під час забудови нового мікрорайону на південно-західній околиці міста та отримала ім'я діяча, колишнього наркому освіти УРСР В. Затонського (1888-1938). У 1991 р. перейменована на честь С. Хотовицького. Для увічнення імені видатного акушера і педіатра С. Хотовицького обрали цю вулицю тому, що на ній розташовані обласний будинок дитини та міський пологовий будинок (обидві споруди здано в експлуатацію у 1979 р.).

Хотовицький Степан Хомич (1796-1885) – хірург, акушер і педіатр, доктор медичних наук, академік Петербурзької медико-хірургічної академії, основоположник вітчизняної педіатрії. Народився в містечку Красилів Старокостянтинівського повіту в родині священника, до 12 років виховувався вдома. У 1808 р. батьки відправили хлопчика вчитися у м. Острог до Волинської духовної семінарії. У 1813 р. С. Хотовицький вступив до Петербурзької медико-хірургічної академії, яку закінчив у 1817 р. зі срібною медаллю. У числі найкращих випускників поїхав вчитися за кордон, а після повернення до Петербурга працював в госпіталі та академії. Захистивши дисертацію, займався перекладами посібників з питань акушерства й хірургії. У 1832 р. призначений головним акушером Петербурга, в 1833 р. став також головним редактором «Військово-медичного журналу». У 1836 р. С. Хотовицький очолив створену ним в академії кафедру акушерства, жіночих і дитячих захворювань, а згодом отримав дозвіл на організацію першої у Російській імперії дитячої клініки. В 1847 р. вийшла головна праця його життя – «Педіатрика», перший у Російській імперії оригінальний посібник з педіатрії.

Тернопільська вулиця

Одна з головних магістралей Південно-Західного мікрорайону. Виникла в першій половині 1960-х років під час формування та інтенсивної забудови цього мікрорайону. Пролягає від вулиці Кам'янецької до виїзду з міста у напрямку на Тернопіль. Звідси і походить назва вулиці. Тернопільська вулиця й Львівське шосе стали західними воротами нашого міста.

Тернопільська вулиця – важлива життєва артерія нашого міста. Саме тут виросли потужні підприємства.

**Управління Державної служби охорони
при УМВС України в Хмельницькій
області**

Тернопільська, 6/1

Державна служба охорони при МВС України – спеціалізована структура, яка з 1952 р. на високому професійному рівні забезпечує надійний захист майнових інтересів і життя громадян України.

Під захистом служби квартири, офіси, магазини, великі торгівельні центри, важливі стратегічні об'єкти, дачні будинки тощо. В арсеналі ДСО – найновітніша техніка, сучасна зброя, швидкісні авто – все, що допомагає її співробітникам ще ефективніше пильнувати спокій та добробут.

Хмельницький хлібокомбінат
Тернопільська, 8

Хмельницький хлібокомбінат став до ладу у 1965 р. Нині Хмельницький хлібокомбінат, який входить у групу компаній «СТІОМІ-Холдінг», – найбільший виробник хлібобулочної продукції в регіоні. Хлібокомбінат виробляє різноманітну хлібобулочну та кондитерську продукцію.

**Хмельницький центр підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів
державної митної служби України**
Тернопільська, 13/3

Хмельницький учбовий центр перепідготовки та підвищення кваліфікації особового складу митних органів України був створений у 1993 р.

Центр отримав у своє розпорядження 4-поверхову будівлю площею 2040 м². Приміщення потребувало ремонту, необхідно було облаштовувати навчальні аудиторії, проводити роботи з благоустрою прилеглої території.

Завдяки першому директору **Корнійчуку Олександр Трохимовичу**, його здатності організувати, оцінити ситуацію, вказати на шляхи вирішення будь-яких проблем, центр стрімко почав набирати оберти. Швидкими темпами проводилися ремонтні роботи, налагоджувалися зв'язки з митними установами, формувалася педагогічний склад, створювалася навчально-методична база.

Колектив центру почав активну підготовку з організації та проведення навчання. І уже 10 березня 1994 р. у тут було розпочато навчальний процес з проведення навчання новоприйнятих оперативних працівників.

Тролейбусний парк міського комунального підприємства «Електротранс» Тернопільська, 15/2

«24 грудня о 16:15 голова виконкому міської ради К. Карлов перерівав червону стрічку, і перший тролейбус під оплески учасників мітингу виїхав з воріт депо. Слідом за ним, з інтервалом руху 5-7 хвилин, вирушають ще 11 машин...» – так повідомляло обласне радіо про початок тролейбусного руху в Хмельницькому. Тролейбус під №1 на вулиці міста вивели молоді водії Марія Коваль та Світлана Михальова.

Як і їхні 28 колег, вони закінчили у Києві п'ятимісячні курси водіїв міського електротранспорту, пройшли виробничу практику в Полтаві.

Перша тролейбусна лінія була прокладена від «Катіону» до вокзалу і мала довжину 16 км. Регулярний рух почали здійснювати тролейбуси марки «Київ-6». Того ж року почало діяти тролейбусне управління та депо.

Незабаром контактну мережу протягнули в район Виставки та Раково. У 1973 р. пасажирів перевозили вже по трьох маршрутах, а парк тролейбусного управління налічував 79 машин (для порівняння – на початку 2000 р. у Хмельницькому було 133 тролейбуси).

Власником тролейбусної мережі хмельницького тролейбуса є місто, забезпечення перевезення пасажирів здійснює КП «Електротранс».

У серпні 2008 року було придбано 2 тролейбуси з низькою підлогою «Богдан Т601» для обслуговування пасажирів з обмеженими фізичними властивостями. У зв'язку з економічною кризою, 2009 року підприємство було змушено скоротити рейси деяких тролейбусних маршрутів, однак тролейбус і дотепер лишається дуже популярним видом транспорту, відіграючи при цьому виживу роль у пасажироперевезеннях.

22 грудня 2014 року надійшов перший тролейбус Електрон Т19101 (№ 011), а вже 27 грудня надійшов другий тролейбус (№ 012) цієї ж моделі котрі були

придбані за 4 452 000 грн, які розпочали роботу з 6 квітня 2015 року. У червні 2015 року списано 13 тролейбусів, а 90 % парку давно відпрацював термін, було вирішено оновлювати тролейбусний парк. На підприємстві власними силами був капітально відремонтовано тролейбус ЗіУ-682Г [Г00] (№ 261), що вийшов на вулиці міста 25 вересня 2015 року. У грудні 2015 року було змонтовано контактну мережу для з'єднання лінії по Вінницькому шосе з проспектом Миру у напрямку вулиці Степана Бандери, для відкриття маршруту 17А, і у лютому 2016 року було змонтовано контактну мережу на перетині вулиці Панаса Мирного та проспекту Миру для відкриття того ж маршруту, але проєкт відклали на невизначений термін. 30 липня 2015 року Хмельницький придбав два тролейбуса Богдан Т70117 (№ 014, 015), які розпочали роботу 13 серпня 2015 року. Наприкінці 2015 року надійшли ще два тролейбуси Богдан Т70117 (№ 016, 017). У 2016 році у Харкові було капітально відремонтовано тролейбус ЗіУ-682В-013 (№ 253), що вийшов на маршрути на початку липня. 27 липня 2016 року прибув тролейбус Богдан Т70117 (№ 018) і ще два 9 серпня 2016 року (№ 019, 020). 27 січня 2017 року на вулиці Хмельницького вийшли 7 нових тролейбусів Богдан Т70117 (№ 021-027) та один капітально відремонтований тролейбус ЗіУ-682Г-016 (012) (№ 198). 27 грудня 2017 року введено нову транспортну мережу. Маршрути № 8, № 16А були закриті, ще 5 маршрутів зазнали змін, та відкрито 4 нових. 15 січня 2018 року прибув тролейбус з КВР у Луганській області ЗіУ-682Г00 № 275. Наприкінці січня тролейбус почав працювати на маршрутах. З 20 лютого 2018 року маршрут № 16 почав курсувати по Львівському шосе до заводу «Катіон», далі рухаючись по вулицям Тернопільській та Інститутській. Наприкінці лютого 2018 року на підприємство надійшли 7 тролейбусів Богдан Т70117 (№ 028-034), які були презентовані 6 березня 2018 року. 15 березня пройшли обкатку з подальшим виходом на маршрути міста. У червні 2018 року було змонтовано контактну мережу для з'єднання Вінницького шосе з проспектом Миру у напрямку Автовокзалу № 1 для відкриття нового маршруту. Маршрут № 18 ВО «Алмаз» — Автовокзал № 1 запрацював 1 вересня 2018 року, на маршруті зазвичай працюють 2 тролейбуси в «годину-пік» у будні дні, а у вихідні — 1 тролейбус також у години пік. З 1 вересня 2018 року вартість одноразової поїздки в тролейбусі зросла до 3,50 грн, а у нічних — 10,00 грн. 17 січня 2019 року на території тролейбусного депо було презентовано капітально відремонтований тролейбус ЮМЗ Т2 № 285, а вже 21 січня він виїхав на вулиці Хмельницького. 28 травня 2019 року змінено схему руху маршруту № 2А, відтепер він курсує за маршрутом «Завод Катіон» — «Озерна» через Старокостянтинівське шосе, як і до введення нової транспортної мережі міста у грудні 2017 року. 21 серпня 2019 року силами ХКП «Електротранс» було представлено відремонтований тролейбус ЗіУ-682Г00 (№ 237). Станом на кінець серпня 2019 року, у зв'язку з нерентабельністю та малим пасажиропотоком, нічні тролейбуси припинили свою роботу і більше не виходять в нічний час. 29 серпня 2019 року було доставлено новий тролейбус Богдан Т70117, з партії 10 машин. Інші 4 машини були доставлені протягом 30 серпня — 4 вересня 2019 року. 13 вересня 2019 року розпочали роботу на маршрутах Хмельницького 5 нових тролейбусів Богдан Т70117, які оснащені тяговими акумуляторами і можуть проїхати на автономному ході до 5 км. У листопаді 2019 в тролейбусне депо прибуло 5 тролейбусів з автономним ходом Богдан Т70117 (№ 040-044). Презентація та вихід на лінію відбулася 29 січня 2020. Нові тролейбуси працюють на маршруті № 4, сполученням «завод Катіон —

Ракове», і пролягають вулицями Купріна, Красовського та Чорновола, де немає контактної мережі. На даний момент це найбільше придбання тролейбусів за 29 років. З 25 лютого 2020 р. розпочав свою роботу у тестовому режимі маршрут № 4а «завод Катіон – Ракове», який курсує вулицями Купріна, Красовського, Пілотською та Чорновола. На маршруті працює 1 тролейбус.

Державне підприємство «Новатор» Тернопільська, 17

У 1966 р. на південно-західній околиці міста стало до ладу підприємство військово-промислового комплексу.

Пересічні хмельничани зазвичай називали підприємство «радіозаводом». Але мало хто із них достеменно знав, яку продукцію там виготовляли, окрім, звичайно, товарів народного споживання і яке місце йому відводилось в економічному та оборонному потенціалі тодішньої наддержави. І це зрозуміло.

Бо за радянської доби підприємство було надійно прикрито ширмою таємничості. Із цих причин на шпальти і радіоефір рідко потрапляли матеріали про трудові будні колективу, який визначав соціально-економічне обличчя міста, був донором кадрів для молодших підприємств-побратимів так званої «оборонки» – заводів «Катіон», «Темп», «Нева» тощо. А про окрему книгу чи кінофільм тоді ніхто не посмів би і подумати. Зі зміною та переосмисленням суспільно-політичних цінностей нарешті привідкрито і цю ширму «секретності».

У 70-х роках було освоєно серійне виробництво вузлів для бортових прицілних систем винищувачів МІГ-21 та МІГ-23, а також апаратури повітряної розвідки (оптична та радіоелектронна), яка успішно застосовувалася на літаках СУ-24, МІГ-25 та ТУ-22 фронтової та тактичної розвідки, виробництво плоских мікромодулів – на той час найсучаснішої елементної бази для розвитку стратегічного ракетобудування, авіації та космонавтики. Тоді ж із заводського конвеєра зійшли унікальні літакові відповідачі і сервісна апаратура для їхнього обслуговування, якою комплектувалися усі літаки військової та цивільної авіації.

Упродовж багатьох років колектив був і досі залишається монополістом з виготовлення цієї продукції, на яку завжди є попит на ринках країн далекого та близького зарубіжжя. Заводчани також освоїли випуск системи близької навігації і посадки літальних апаратів на палуби авіанесучих крейсерів. Унікальна матеріально-технічна база, інтелектуальний потенціал підприємства використовувалися для відпрацювання технологій випуску нових видів радіоелектронної та радіолокаційної техніки. Заводські фахівці брали участь у створенні системи далекого радіолокаційного виявлення літальних апаратів «Шмель» аналога американської системи «АВАКС». І освоїли серійне виробництво її важливих складових.

Також було поставлено на конвеєр випуск бортової радіолокаційної станції бокового спостереження «САБЛЯ» та «ШОМПОЛ», комплекси лазерної розвідки «ШПИЛЬ». Водночас здійснено велику підготовчу роботу щодо серійного

виробництва основних блоків і вузлів радіолокатора наземної мобільної системи протиповітряної оборони середньої дальності «БУК-М2», яка виявляла, супроводжувала і знищувала аеродинамічні та балістичні цілі, зокрема і на низьких висотах.

Важливим етапом у розвитку підприємства було освоєння випуску радіолокаційного прицільного комплексу «Н019» для винищувачів СУ-27 та МІГ-29, а також сервісної апаратури для їхнього обслуговування та складових прицільного комплексу «Н001» для винищувачів СУ-27. Державне підприємство «Новатор» єдине в Україні з виготовлення цієї продукції. Задля гарантованого забезпечення серійного виробництва створено відповідну виробничу інфраструктуру для потужної НВЧ-техніки з екран-камерами для випробування виробів у різних кліматичних режимах, системи метрологічного забезпечення, розроблено і освоєно виробництво експлуатаційно-ремонтної апаратури для перевірки параметрів, якості ремонту виробів та блоків. Тісні наукові і комерційні зв'язки з російськими підприємствами-розробниками цієї продукції дають можливість колективу брати активну участь у модернізації виробів, вузлів та блоків.

Певна річ, тонкощами найсучасніших на той час технологій та виробничого обладнання могли опанувати лише справжні професіонали. Завод завжди пишався своїм кадрами.

Збігали роки, змінювалися вивіски на фасаді підприємства, якому довелося пережити і горбачовську перебудову, і її похідну – конверсію.

Найтяжчі випробування випали на долю колективу на перехрестях перехідного періоду до ринкової економіки: втрата зв'язків з підприємствами-суміжниками, галопуюча інфляція, фінансова розбалансованість тощо. Проте і на цих крутих та звивистих стежках заводчани не розгубили найкращих своїх професійних набутоків. Доводилося швидко переорієнтовувати виробничі потужності на випуск мирної продукції, вдосконалювати структуру управління, змінювати ідеологію виробництва і ринкових стосунків, психологію робітників та інженерно-технічних працівників. Відтак номенклатура виробів підприємства поповнилася телевізором «Горизонт», лічильниками газу, гарячої та холодної води, автоматичними вимикачами, пристроями захисного відключення електричного струму, сучасною медичною апаратурою, радіоблаоднанням для залізниць, іншими виробами, що виготовляються на замовлення вітчизняних та зарубіжних фірм. Спільно з білоруськими та китайськими партнерами освоєно виробництво сучасних плоско панельних телевізорів нового покоління на рідких кристалах «Новатор». Водночас взялися за реконструкцію та модернізацію виробничих потужностей. Прикро лише, що за кризові роки колектив залишило чимало професіоналів.

Керували колективом загалом чотири директори. Всі вони зробили вагомий внесок у життя підприємства. Першим, хто ступив на будівельний майданчик, підписав перший наказ про створення заводу «Радіоприлад», забив перший кілок у підмурівок майбутнього гіганта, а невдовзі радів зведеним стінам адміністративного корпусу і каркасам перших цехів був Коровін Павло Іларіонович (очолював дирекцію лише рік). Коли ж в обласному центрі було введено в дію завод «Радіоприлад» і постало питання, кому очолити його колектив, вибрали Курощонова Олексія Миколайовича. Завдяки його титанічній

праці, вольовому цілеспрямованому характеру, підприємство зросло і зайняло гідне місце на ринку озброєнь держав колишнього Варшавського військового договору. Змінилася й назва підприємства на «Хмельницький радіотехнічний завод», а згодом на виробниче об'єднання «Новатор». Курощонов зумів створити добре розвинуту соціально-господарську інфраструктуру, високотехнологічне виробництво. Тисячі квадратних метрів житла, гуртожитки, профілакторії, розвиток мистецького життя та спорту. Олексій Миколайович пропрацював директором з 1965 по 1986 рр.

Наказом Міністра радіопромисловості СРСР від 23.12.1985 р. Генеральним директором виробничого об'єднання «Новатор» призначено Бориса Миколайовича Кулігіна. У непрості часи судилося йому очолити колектив з багатими традиціями. Та якщо від багатьох заводів «оборонки» на економічній карті Хмельниччини залишилися лише назви і ностальгійні спогади, то колектив «Новатора» не лише зумів вистояти у хаосі так званих ринкових реформ, а й закласти підвалини майбутньої стабілізації виробництва.

Наказом Міністра Машпрому України від 08.02.1993 р. Генеральним директором виробничого об'єднання «Новатор» призначено Анатолія Андрійовича Вдовиченка. З ініціативи новопризначеного директора було розроблено широкомасштабну програму не виживання, а розвитку виробництва в умовах економічної нестабільності. У червні 1993 року було зареєстровано два державні підприємства: Хмельницький радіотехнічний завод та виробниче об'єднання «Новатор» у складі: ДП ХРТЗ на правах головного підприємства, Берегівський радіозавод на Закарпатті, «Кристал» (м. Ярмолинці) та «Рекорд» (м. Новоград-Волинський на Житомирщині). Водночас було реформовано і внутрішньозаводські структури управління виробництвом. Зокрема, ліквідовано громіздкі підрозділи, натомість створено більш мобільніші, що дало змогу оперативніше реагувати на пропозиції на попит ринку. При цьому слід було передусім зламати психологію заводчан, спрямувати зусилля колективу у конструктивне русло. Така реорганізація допомогла пом'якшити наслідки кризової ситуації. Так, у найскрутніші роки підприємство очолив не просто директор, а високопрофесійний менеджер. З 2004 р. назва підприємства стала брендом заводу, себто торговельною маркою «NOVATOR», якою маркуються товари цивільного призначення, а також таку назву отримали телевізори принципово нового покоління – пласкопанельні на рідких кристалах.

Сьогодні «Новатор» продовжує займати провідні позиції у радіоелектронній галузі країни.

Завод «Катіон» Тернопільська, 19

Підприємство електронної промисловості стало до ладу в 1969 р., було одним із найбільших на теренах СРСР виробником конденсаторів. В 1971 р. розпочато випуск мінітелевізорів «Електроніка». В 1977 р. на базі заводу «Катіон» створено ВО «Катіон», в яке також увійшов науково-дослідний інститут «Букон». В 1983 р. на «Катіоні» випущено мільйонний телевізор, завод вийшов на міжнародний ринок – 2/3 продукції йшло на експорт (Італія, Німеччина, Польща та ін.). З 2006

року товариство з обмеженою відповідальністю Хмельницький завод «Катіон». Голова правління – **КОСТОВСЬКИЙ ЄВГЕНІЙ ДМИТРОВИЧ**.

Магазин «Ясен» Тернопільська, 7

Історія мережі меблевих салонів «Ясен» починається у 1993 році з одного меблевого магазину. Завдяки наполегливій та порядній роботі на ринку меблів України підприємство «Ясен» сформувалось як беззаперечний регіональний лідер меблевих продажів. Тепер це вже 46 магазинів в Хмельницькій, Вінницькій, Рівненській, Житомирській, Івано-Франківській та Волинській областях. По вулиці

Тернопільській «Ясен» відкрився у 2015 році.

Мережа меблевих салонів «Ясен» – це помірні ціни та висока якість продукції, меблі для різних верств населення, що дозволяють задовольняти потреби найвишуканіших покупців. Також в асортименті - вироби для дітей, а саме: дитячі тахти та диванчики, модульні дитячі.

Вся продукція сертифікована і виконана на сучасному обладнанні з високоякісних матеріалів від провідних виробників. При цьому ціни доступні і підхід до кожного клієнта індивідуальний.

«Нова Пошта», відділення №24 Тернопільська, 10/6Б

«Нова Пошта» - це заснована у 2001 році українська компанія, що забезпечує сервіс експрес-доставки документів, вантажів і посилок для фізичних осіб та бізнесу. Група «Нова Пошта» надає клієнтам - як бізнесу, так і приватним особам - повний спектр логістичних і пов'язаних з ними послуг. У групу входять українські та зарубіжні компанії, зокрема: «Нова Пошта», «НП Логістик», «ПОСТ ФІНАНС» і «Нова Пошта Ітернешнл».

«Нова Пошта» - лідер логістичного ринку, який забезпечує легку доставку кожному клієнту - у відділення, поштомати, на адресу - і дозволяє тисячам підприємців створювати і розвивати бізнес не лише в Україні, але й за кордоном. Мережа компанії нараховує понад 2400 відділень по всій Україні, а кількість відправлень лише за 2017 рік перевищила 146 млн.

«НП Логістик» - компанія, що надає послуги фулфілменту: зберігання товару на складах, комплектацію та відправку замовлень отримувачу. «ПОСТ ФІНАНС» - небанківська фінансова установа, завдяки якій клієнти компанії можуть здійснювати грошові перекази та операції з електронними грошима. «Нова Пошта Ітернешнл» розвиває міжнародну партнерську мережу, щоб надавати клієнтам послуги експрес-доставки не лише в Україні, але й за кордоном.

Група «Нова Пошта» працює із дотриманням усіх норм українського законодавства. За останні пів року перерахувала в бюджет країни близько 1,5 млрд грн податків і зборів. Загальний штат працівників компанії перевищує 26 000 осіб.

Місія компанії – робити доставку легкою для життя і бізнесу, спрощувати життя клієнтам. Для цього команда «Нова Пошта» впроваджує нові продукти і сервіси, орієнтуючись на міжнародні стандарти та кращий світовий досвід.

Окрім відправки та отримання посилок та вантажів, у відділеннях «Нова Пошта» можна замовити низку додаткових послуг, що розроблені з урахуванням побажань клієнтів і особливостей різних відправлень.

Інші відділення «Нової Пошти» у мікрорайоні:

№14 – вул. Інститутська, 15/1;

№9 – вулиця Хотовицького, 5;

№ 19 – вул. Львівське шосе, 55/2Б;

№ 8 – вулиця Толстого, 7;

№ 2 – вулиця Геологів, 2;

№ 16 – вул. Геологів, 5/2 (перед ринком "МІВС").

«Дім Меблів ОРІТ»

вул. Тернопільська, 7а

«Дім Меблів ОРІТ» - торговий центр якісних меблів. Завітавши у меблевий дім, ви матимете змогу підібрати меблі до різного інтер'єру і за різним смаком та вимогами.

Високий рівень комфорту і зручності для відвідувачів. Просторі та світлі зали дозволяють демонструвати відвідувачам зразки меблевої продукції від українських та зарубіжних

виробників.

Спальні, дивани, вітальні, столи, стільці, крісла, офісні меблі, шафи, стінки, дитячі меблі, пропонує "Дім Меблів ОРІТ".

А-Банк

вул. Тернопільська, 7а

А-Банк – (до 2007 року Український кредитний банк) український роздрібний банк, зареєстрований 30 жовтня 1992 року з головним офісом у місті Дніпрі. Головними співвласниками А-Банку, станом на грудень 2016, є брати Суркіси, Григорій та Ігор, їхні доньки. У серпні 2015 року вони придбали 96,6% акцій у власників Приватбанку.

Банк розпочав свою діяльність 1992 року під назвою «Український кредитний банк» (УКБ) у місті

Києві.

У грудні 2004 року керівника банку Юрія Ляха було знайдено мертвим у своєму кабінеті. Після смерті керівника та за пильної уваги регулятора фінансові показники банку почали погіршуватися, що призвело до санації у 2007 році Приватбанком. У другій половині 2007 року УКБ перейменовано в Акцент-банк. Головний офіс з Києва перенесено у Дніпро.

У листопаді 2013 року Приватбанк заявив про продаж своєї частки Акцент-банку. У кінці 2015 року Григорій Суркіс, його брат та їхні доньки викупили 96,6% акцій у Приватбанка.

Відділення по вул. Тернопільській розпочало свою діяльність у 2017 році.

Спортивний майданчик **вул. Тернопільська, 34**

Новий спортивний майданчик відкрили 25 вересня 2018 року. Він знаходиться на вулиці Тернопільській, 34. На майданчику є футбольне поле та столи для гри у теніс. Також там встановили різноманітні снаряди для тренування сили та гнучкості.

Тут зможуть займатися учні спортивних секцій та місцевих шкіл. А решту часу тут зможуть грати та тренуватися мешканці навколишніх будинків. На спорудження майданчика витратили 1 мільйон 900 тисяч гривень.

Ресторан «Золотий Лев» **вул. Тернопільська, 10**

Ресторан «Золотий Лев» розташований у діловій частині Хмельницького, на Тернопільській вулиці. Це двоповерхова будівля, яка складається з двох просторих і містких бенкетних залів. Інтер'єр оформлений у стилі сучасної класики. У меню гостям представлені традиційні страви європейської та української кухонь, приготовані за домашніми рецептами. Є спеціальне бенкетне меню. Вечорами звучить жива музика....

Приймати гостей ресторан розпочав у 2016 році.

Спортивний клуб «SHPAK GYM» **Тернопільська, 34**

Спортклуб «Shprak Gym» – більше 20 років роботи з клієнтами. 3 поверхи (1000 кв м.) тренувального простору. Повний набір професійного обладнання, включені в абонемент послуги фітнес-інструкторів і дружня атмосфера. Тут можна відвідати:

- солярій,
- інфрачервону сауну,
- масаж,
- тренажерний зал,
- бокс,
- кікбоксинг,
- панкратіон,
- аеробіку,
- пілатес,

- хореографію,
- танці.

Спортклуб «Shrak Gym» пропагує не професійний спорт, а здоровий спосіб життя! Програми залу аеробіки та йоги розраховані на гармонійний розвиток тіла, витривалість, гнучкість. Кардіозал дозволяє тренувати серцево-судинну систему, витривалість й відкоригувати масу тіла.

Спортивний клуб "Shrak Gym" пропонує скористатися такими послугами:

- групові заняття;
- всі види аеробіки;
- заняття з йоги;
- заняття в тренажерному залі;
- заняття в кардіозалі;
- заняття в залі боксу.

Інфрачервона сауна, є ефективною профілактикою серцево-судинних захворювань та загартовування імунної системи.

Бар «Vego» (Вего) вул. Тернопільська, 17/1

У розпорядженні гостей бару-ресторану «Vego» зал з басейном і сауною, бенкетний і весільний зали, танцмайданчик, зал для корпоративних вечірок і зал для конференцій. В основі меню страви європейської та української кухонь, представлені в авторській інтерпретації шеф-кухаря. Акцент зроблений на м'ясних гриль-стравах. Часто в «Vego» проводяться шоу-програми.

ВДВС Хмельницького міськрайонного управління юстиції, вул. Тернопільська, 13/2

З 1972 року в Хмельницькій області функціонує 14 нотаріальних контор, які обслуговують 20 районів. Чотири нотаріальні контори обслуговують по 2 райони, Летичівська нотаріальна контора обслуговує три райони, а одна Хмельницька нотаріальна контора обслуговує населення обласного центру. У нотаріальних конторах працює 15 нотаріусів та 2 консультанти.

В 1973 році управління юстиції перейменовано у відділ юстиції виконкому Хмельницької обласної ради народних депутатів трудящих. Очолив вказаний відділ юстиції Слюсаренко В. Г., який здійснював загальне керівництво, організовував роботу щодо забезпечення кадрами, ведення судової статистики та кодифікаційно-довідкової роботи. Заступник начальника відділу юстиції – Гаврилюк А. І. здійснював керівництво та організацію роботи народних судів, забезпечував виконання судових рішень. Заступник начальника відділу юстиції Грудень І. В. забезпечував ведення правової роботи в народному господарстві, здійснення правової пропаганди юридичних знань серед населення, керував роботою президії обласної колегії адвокатів, роботою нотаріальних контор. Крім того, у відділі юстиції працювало 4 консультанта, які забезпечували організацію

роботи нарсудів, аналізували і узагальнювали судову практику по розгляду кримінальних, цивільних справ, та проводили організаційну, профілактичну роботу з народними засідателями.

25 грудня 1974 року Верховна Рада УРСР прийняла закон «Про державний нотаріат», який врегульовував основні питання організації та діяльності органів нотаріату.

Починаючи з 1974 року у Хмельницькій області функціонує 22 нотаріальні контори, в яких працює 23 нотаріуса.

В кінці 70-х років у відділі юстиції, нарсудах та нотаріальних конторах вже працює 278 осіб, з них: 14 – у відділі юстиції, 43 – нарсуддями, 23 – нотаріусами, 76 – секретарями, решта – технічні працівники.

З 1974 року діяла Президія Хмельницької обласної колегії адвокатів, керівником якої був Голуб В. С. На той час в колегії працювали 58 адвокатів.

В 1977-1978 роках в Хмельницькій області функціонувало 19 нотаріальних контор, в яких працювали 22 нотаріуса. В 1979 році вже працювала 21 нотаріальна контора. В 1979 році начальником відділу юстиції виконкому Хмельницької обласної ради народних депутатів трудящих призначили Голуба В. С., який понад 13 років працював на цій посаді, його заступником був Гаврилюк А. І.

Починаючи з 1980 року головою Президії Хмельницької обласної колегії адвокатів був Слюсаренко В. Г. У даний період адвокатура поповнилась новими працівниками, було прийнято 13 адвокатів.

Підсумовуючи історичний екскурс радянського періоду діяльності Міністерства юстиції, треба акцентувати увагу на тому, що, поряд з іншими республіканськими міністерствами, воно не було самостійним у здійсненні державного управління. Його роль зводилася переважно до функції передавальної ланки у багатоступеневій союзно-республіканській системі державного управління колишнього СРСР.

Проголошення в 1991 році незалежності України, а відтак – розбудова демократичної правової держави, впровадження політичної, економічної та правової реформ обумовили необхідність кардинальних змін у діяльності Міністерства юстиції. Працівники системи органів юстиції, вчені-юристи, правники, усвідомлюючи свою відповідальність у динамічному процесі реформування усіх сфер суспільного життя, докладають зусиль для всебічного утвердження у суспільстві неодмінної, незаперечної цінності – поваги до закону.

Затверджені постановами Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1991 року та 3 жовтня 1992 року Положення про Міністерство юстиції призвело до значного розширення його повноважень, покладення на нього нових функцій, що в свою чергу, призвело до суттєвих перетворень у центральному апараті. З цього часу Міністерство юстиції організовує забезпечення діяльності обласних, київського міського, районних (міських) народних судів, узагальнює організаційне забезпечення діяльності цих судів і подає їм рекомендації щодо змін у сітці судів та їхнього штату, організовує забезпечення виконання рішень, ухвал і постанов судів, керує роботою з кадрами судів, підвідомчих установ і організацій, проводить добір кадрів в установленому порядку разом із Верховним судом України, представляє до обрання суддів, заохочує працівників судів, підвідомчих установ і організацій. Відповідно до умов того часу на Міністерство

покладалася розробка проєктів нормативних актів та рішень Уряду України та підготовка пропозицій щодо їх кодифікації, забезпечення подання правової допомоги населенню, підприємствам, установам і організаціям, координація діяльності державних органів, взаємодія з громадськими організаціями у правовиховній роботі, забезпечення методичного керівництва організацією юридичного всеобучу виконками місцевих рад народних депутатів міністерствами та відомствами України.

З 1995 по 1997 р. р. функціонувало управління юстиції в Хмельницькій області, яке у 1998 році було перейменовано у Хмельницьке обласне управління юстиції. У зв'язку з реформуванням системи органів державної виконавчої служби, утворенням урядового органу державного управління у складі Міністерства юстиції України – Департаменту державної виконавчої служби, та відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну виконавчу службу» та «Про виконавче провадження» від 23.06.2005 №2716-IV, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2005 №320, на виконання наказу Міністерства юстиції України від 19.08.2005 №1482/к з 1 січня 2006 року відділи державної виконавчої служби виведені з підпорядкування відповідних управлінь юстиції. А згідно законів України «Про внесення змін до Законів України «Про державну виконавчу службу» та «Про виконавче провадження», які Президент України підписав 22 грудня 2006 року, органи державної виконавчої служби знов увійшли до складу органів юстиції.

На території Хмельниччини 30 січня 2007 року зареєстровано Головне управління юстиції у Хмельницькій області.

Згідно наказу Міністерства юстиції України від 07.09.2011 № 2074/5 «Про структурні підрозділи територіальних органів юстиції, що забезпечують реалізацію повноважень Укрдержреєстру та з питань банкрутства» в складі Головних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі, районних, міськрайонних, міських управлінь юстиції було утворено структурні підрозділи, що забезпечують реалізацію повноважень Державної реєстраційної служби України (реєстраційні служби). Також, згідно вказаного наказу Міністерства юстиції України, в складі Головних управлінь юстиції було утворено відділи (сектори) з питань банкрутства.

Станом на 1 лютого 2015 року у Хмельницькій області у кожному районному центрі та місті обласного підпорядкування діє 4 міськрайонних, 1 міське, 16 районних управлінь юстиції:

Білогірське районне управління юстиції.

Віньковецьке районне управління юстиції.

Волочиське районне управління юстиції.

Городоцьке районне управління юстиції.

Деражнянське районне управління юстиції.

Дунаєвецьке районне управління юстиції.

Ізяславське районне управління юстиції.

Кам'янець-Подільське міськрайонне управління юстиції.

Красилівське районне управління юстиції.

Летичівське районне управління юстиції.

Нетішинське міське управління юстиції.

Новоушицьке районне управління юстиції.
Полонське районне управління юстиції.
Славутське міськрайонне управління юстиції.
Старокостянтинівське районне управління юстиції.
Старосинявське районне управління юстиції.
Теофіпольське районне управління юстиції.
Хмельницьке міськрайонне управління юстиції.
Чемеровецьке районне управління юстиції.
Шепетівське міськрайонне управління юстиції.
Ярмолинецьке районне управління юстиції.

У складі територіальних управлінь юстиції діяли: 24 відділи державної виконавчої служби, 21 управління державної реєстрації (у т. ч.: 21 відділ державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та 23 відділи державної реєстрації актів цивільного стану).

Станом на 1 червня 2015 р. на території Хмельницької області діють 24 державних нотаріальних контори та 135 приватних нотаріусів.

З 15 травня 2015 р., згідно з наказом Міністерства юстиції України від 15.05.2015 р. № 1555/к, управління юстиції очолює Худняк В. А.

На території області діє 19 державних нотаріальних контор та 136 нотаріусів.

Християнська церква «Зоря життя» **вул. Тернопільська, 17/3**

Історія Церкви Повного Євангелія «Зоря життя» в м. Хмельницькому має своє коріння в історії нині діючої церкви християн віри євангельської «Світло світу», яка до 1991 року була духовним домом для засновника і першого старшого пастора церкви Валентини Мельник. В серпні 1991 року було проголошено заснування церкви «Зоря життя».

На національному рівні з 1997 до 2013 р. церква була частиною об'єднання Української Християнської Євангельської Церкви, а з 2015 р. – Спільки християнських церков України «Слово життя». На міжнародному рівні в 2009 р. церква «Зоря життя» приєдналася до Міжнародної Церкви Святої П'ятидесятниці (International Pentecostal Holiness Church - IPHC), частиною якої є і понині.

З 2013 р. на базі церкви також діє філія Міжнародного Університету «Бачення».

Аквапарк «7океан» **вул. Тернопільська, 7**

Аквапарк «7океан» працює для хмельничан з 2015 року. Це найбільший критий аквапарк в західній Україні, який може вмістити в собі до 1000 людей. Загальна площа всього комплексу займає 20 тисяч квадратних метрів, а аквазони – 6 тисяч квадратних метрів.

Інтер'єр аквапарку зроблений в морській тематиці, яка імітує один з океанічних островів, а при вході в комплекс відвідувачів зустрічає величезних розмірів

восьминіг. Аквазона вміщає в собі 8 різноманітних водяних гірок, басейни, джакузі, зону для дітей, «повільну» річку. Середня температура повітря 30 градусів, а води 27. В аквапарку працює фотограф.

На території комплексу розташовано багато місць, де можна поїсти. Діє величезний розважальний комплекс для дітей «JOY LAND». Для більш старшої

аудиторії також на території спа-комплекс «Perfect SPA». Крім самої аквазони, працює басейн на 5 доріжок та 25 метрів довжиною. Над проєктом аквапарку працюювали будівельні групи зі Львова, Сімферополя та Хмельницького.

Львівське шосе

Одна з головних магістралей Південно-Західного мікрорайону. Виникла у другій пол. XX ст. як початок шляху від Проскурова у західному напрямку – на містечко Фельштин (нині – село Гвардійське Хмельницького району). Звідси перша назва вулиці – Фельштинське шосе. В 1946 р. у зв'язку із введенням в дію траси Проскурів – Львів, вулиця перейменована на Львівське шосе. Пролягає від вул. Кам'янецької до виїзду з міста у напрямку на Тернопіль – Львів (звідси сучасна назва).

Комплекс речових ринків. Займає велику територію вздовж Львівського шосе (від його початку), протягнувшись за залізницю до вул. Геологів. В 1987 р. міськвиконком надав дозвіл «Облспоживспілці» на облаштування першого великого речового ринку на Львівському шосе. Протягом наступного десятиліття навколо нього розбудовується цілий ринковий комплекс, який на сьогодні займає площу 18 га і включає 24 самостійних речових ринки. З 1998 р. хмельницькі ринки займають перше місце в Україні за ринковим збором.

Хмельницький речовий ринок

Хмельницький речовий ринок бере свій початок ще наприкінці радянської епохи, а саме в 1987 році, коли хмельницький міськвиконком надав дозвіл місцевій облспоживспілці на облаштування першого великого речового ринку на Львівському шосе. Протягом наступного десятиліття навколо нього розбудували цілий ринковий комплекс.

В умовах кризових 1990-х ринок відіграв усе більшу роль на противагу магазинній торгівлі, а для тисяч хмельничан, жителів області та інших міст і областей України, Білорусі та Росії він ставав єдиним способом уберегтися від безробіття, і як його наслідку — безгрошів'я та зубожіння. Вигідне розташування міста Хмельницького (на перетині як внутрішніх, так і зовнішніх шляхів), дії місцевої влади, наявність і розбудова складських приміщень, близькість авто- і залізничних шляхів, і не в останню чергу, підприємливість хмельничан посприяли постійному зростанню Хмельницького речового ринку, відтак обсягів гуртової та роздрібної торгівлі, забезпечили йому славу великого і дешевого торговельного майданчика в рамках усієї країни. Фактично вже від кінця 1980-х років, і особливо у 1990-ті, Хмельницький речовий ринок був єдиним стабільно

працюючим і навіть зростаючим підприємством міста Хмельницького, відтак великим міським працедавцем і наповнювачем бюджету. Від самого початку ринок функціонував і як гуртовий, і як роздрібний. Основне значення, втім, зрозуміло, мала торгівля оптова.

Навіть і в середині 2000-х на столичних київських фірмах і конторах поширеною практикою були т. зв. «шоп-тури вихідного дня на хмельницьку толкучку», коли дирекція/адміністрація винаймала автобус, ціну за послуги водія і пальне якого платили бажані відвідати базар (наприклад, за рахунок зарплати). Особливо популярними у жителів Києва та Вінниці були відвідини Хмельницького речового ринку з метою закупівлі товарів, мануфактури, особливо одягу, текстилю, предметів широкого вжитку з нагоди великих святкувань (весілля), облаштування домівки тощо.

Наприкінці 2000-х років Хмельницький речовий ринок, як і раніше, вважається одним з найбільших у країні (та Східній Європі), поступаючись на заході «Калинівському ринку» (м. Чернівці) і низці великих ринків на Сході держави («Барабашово» у Харкові, «Троєщинський» у Києві, «Озерка» у Дніпрі). Хмельницький речовий ринок, що сьогодні займає 18 га, включає 24 самостійних профільних (за групами товарів народного споживання) речових ринків: «АвтоТехКультСервіс», «АгроПромМонтажНаладка», «Бартер-Сервіс», «Берьозка», «Бриліантовий/Діамантовий ряд», «Геологів», «Дарсон», «Золота алея», «Ізида», «Імпульс-Світ», «МІВС», «Новий базар» (зокрема, «Джинсовий рай» у його межах), «Пако», «Поділля-1», «Поділля-2», «Сардонікс», «Срібна алея», «Старий базар», «СБМ (СУМС)», «Укрторгсервіс», «ЦивільЖитлоБуд», «Еверслі». Велике значення продовжує відігравати гуртова торгівля, окремі ринки та ряди спеціалізуються винятково на ній, зокрема працюють для закупівельників із Білорусі.

Навчально-виховні заклади

Державний навчальний заклад «Вище професійне училище №11 м. Хмельницького» вул. Тернопільська, 15/2

Хмельницьке технічне училище №1 створене згідно наказу Вінницького міжобласного управління профтехосвіти у травні 1966 р. на базі Хмельницького радіотехнічного заводу.

У 1976 р. здані в експлуатацію навчальні корпуси училища на 700 учнів. 1984 р. училище №11 розпочало підготовку робітничих кадрів з наданням їм середньої освіти.

У 2000 р. навчальний заклад одержав статус «Вищого професійного училища №11» та перепрофілювався на підготовку висококваліфікованих робітничих кадрів у сфері ремонту автотранспорту та побутової техніки. У 2010 р. після чергової атестації училище отримало назву Державний навчальний заклад «Вище професійне училище №11 м. Хмельницького».

З листопада 2007 р. ВПУ №11 очолює відмінник освіти України, лауреат медалі ім. Макаренка – Василь Михайлович Селізар.

Технологічний багатoproфільний ліцей ім. Артема Мазура Тернопільська, 14

Технологічний багатoproфільний ліцей розпочав свою діяльність як середня школа №4 м. Хмельницького у 1970 р.

Рішенням міської ради від 21.06.2000 р. школу було реорганізовано в навчально-виховне об'єднання №4 «Загальноосвітня школа – дитячий садок», шляхом злиття загальноосвітньої школи I-III ступенів №4 та дошкільного закладу №7.

15.05.2002 р. Хмельницька міська рада приймає рішення про створення навчально-виховного об'єднання №4 «Дошкільний заклад – загальноосвітня школа I ступеня» та Технологічного багатoproфільного ліцею із загальноосвітніми класами II-III ступенів у складі навчально-науково-виробничого комплексу Технологічного університету Поділля (сьогодні Хмельницький національний університет) із конкурсним відбором до 10-х класів.

З 2007 р. ліцей – експериментальний навчальний заклад Академії педагогічних наук України.

Першим керівником школи було призначено Катеренюка Івана Степановича, який працював директором до 1977 року. З 1978 року на посаді директора у закладі працювали: Козубняк Володимир Романович, Бобровник Олександр Григорович, Шуляк Олександр Олександрович, Панченко Емілія Іванівна, Курманський Юрій Іванович. З 2008 року директором школи працює Кенц Олена Дем'янівна.

Серед випускників школи такі відомі люди, як: Гурєєв Іван Юрійович – керівник ансамблю «Подільнянчик»; Робул Сергій – генерал армії; Матросов Олександр – режисер-документаліст; Ярошевич Ірина – редактор газети «Голос України»; Дацюк Олександр архієрей Преображенського собору; Кисіль Юрій – заступник міністра МНС України; Дутчик Юрій – нейрохірург та інші.

Рішенням тридцять шостої сесії №2 від 05.03.2014 р. Технологічному багатопрофільному ліцею з загальноосвітніми класами м. Хмельницького присвоєно ім'я Артема Мазура.

Артем Мазур – активіст Євромайдану; чотовий 9-тої чоти 15-ої сотні Самооборони Майдану. Смертельно поранений 18 лютого 2014 року під час сутичок у Маріїнському парку. За суспільним визнанням належить до Небесної Сотні. Герой України.

Пропозиція про присвоєння імені Артема Мазура ліцею виходила від депутата міської ради В. Лескова, проте її підтримали не лише в Хмельницькій міській раді, а й Рада трудового колективу, учнівське самоврядування та батьківський актив ліцею.

В ТБЛ працюють відомі вчителі, автори підручників та посібників, наставники переможців олімпіад, конкурсу-захисту МАН і спортивних змагань.

Інтелектуальний потенціал формують особистості 56 вчителів-предметників, серед них :

- 9 відмінників освіти України,
- 1 вчитель нагороджений нагрудним знаком "В. Сухомлинський",
- 12 вчителів-методистів,
- 10 старших вчителів,
- 38 вчителів вищої категорії,

Учням 10-11 класам запропоновані такі профільні групи:

- українська філологія;
- історична;
- хіміко-технологічна;
- математична.

Технологічний багатопрофільний ліцей м. Хмельницького – це навчальний заклад, у якому використовуються сучасні передові педагогічні технології у поєднанні із досягненнями науково-технічного прогресу.

Хмельницький професійний ліцей електроніки **Тернопільська, 40/1**

Директор – Росквас Анатолій Іванович.
Технічне училище №18, наказом

Державного комітету по професійно-технічній освіті від 11.06.1975 р. №73 створено як філію ТУ №1. Філія готувала робітників з таких професій:

Складальник конденсаторів;

Монтажник радіоелектронної апаратури та приладів;

Слюсар механоскладальних робіт.

Перший набір складався з 12 навчальних груп, в яких навчалося 372 учні. Наказом №1 від 16.07.1975 р. було призначено першим директором, відповідно до наказу по Хмельницькому управлінню ПТО №55 від 15.07.1975 р., Шевчука Антона Івановича, фахівця, людину творчу, ініціативну. Він приклав чимало зусиль для прискорення будівництва училища, за його сприяння проведено меліорацію території, де було побудовано стадіон.

У 1976 р. набрано 562 учні. Сформовано 18 навчальних груп. Відкрито нові професії – токар та фрезерувальник.

1977 р. виробництво одержало 552 молодих робітники. 1 вересня 1977 р. в училище зараховано 557 учнів. Відкрита нова професія «Слюсар-ремонтник».

У 1977 р. розпочато будівництво дев'ятиповерхового гуртожитку по вулиці Тернопільській.

У листопаді 1980 р. згідно наказу обласного комітету профтехосвіти №30 від 05.11.1980 р. колектив ТУ №8 очолив Присяжнюк Едуард В'ячеславович. Серйозні зміни в навчання внесло введення середньої освіти. 31 вересня 1986 р. відбувся перший набір в училище на базі неповної середньої освіти терміном 3 роки навчання.

У 1993 р. введена нова – «Радіомеханік з обслуговування та ремонту радіотелевізійної апаратури». У виробничому корпусі була обладнана телерадіомайстерня. Статус професійного ліцею електроніки ПТУ №18 отримав у вересні 2003 р.

Хмельницька приватна школа «Гармонія» Молодіжна, 12/1

Хмельницька приватна школа «Гармонія» – це повний комплекс освітньо-виховних послуг для дітей від 2 до 18 років, який включає в себе дитячий садок, підготовчу групу, початкову, основну і середню школу.

Історія, а точніше, передісторія розпочалась у 1994 р., коли група ініціативних, талановитих спеціалістів, опираючись на сучасні досягнення світової педагогіки і психології, вирішила створити курси підготовки дітей до початкової школи. Результати діяльності виявились настільки вдалими і цікавими, що батьки дітей, які відвідували ці курси, запропонували продовжити співпрацю та організувати школу. Серед ініціаторів були також працівники центру соціальної служби для молоді – Дикарев О. В., Шелепало О. О., також психологи Приходченко Н. П., Бачеріков Ю. Г. Пізніше до них долучились Погребний С. М. та Олійник І. В.

У вересні 1995 р. в нашому місті з'явився перший клас приватної загальноосвітньої школи «Гармонія». Засновником школи став кандидат фізико-математичних наук Шелепало Олег Олександрович.

У 2003 р. при школі почав функціонувати дошкільний виховний заклад з ясельною та змішаною групами.

Поступово, рік за роком, набиралися нові перші класи і школа дорослішала разом зі своїми вихованцями. У 2006 р. відсвяткували перший випуск 11 класу.

Хмельницького інституту конструювання моделювання швейних виробів (ХІКМШВ) вул. Молодіжна, 12/1

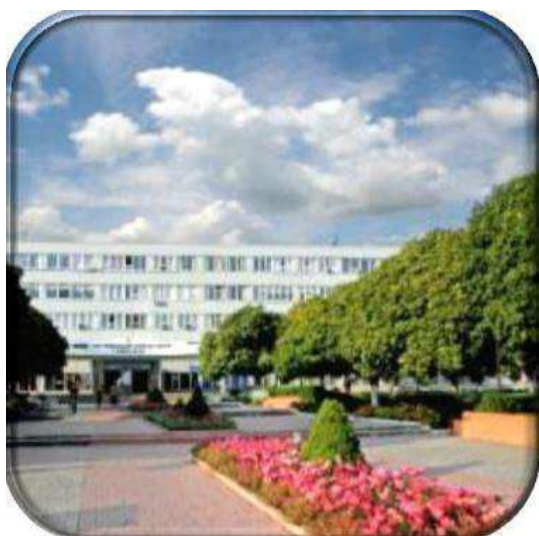
Засновано у 1992 р. як приватний вищий навчальний заклад (єдиний в Україні приватний навчальний заклад з даної спеціальності), який акредитований за III рівнем.

Засновник і ректор Хмельницького інституту конструювання моделювання швейних виробів (ХІКМШВ), кандидат економічних наук, доцент, відмінник освіти України Радомський Володимир Антонович

Матеріально-технічна база: 3 швейні лабораторії на 50 робочих місць, 2 комп'ютерні класи, АРМ «Конструктор», бібліотека, читальний зал, актовий зал, кафе.

Студенти беруть активну участь у міжнародних конкурсах та фестивалях молодих дизайнерів, зокрема «Адміралтейська голка» (Санкт-Петербург), «Барви осені», «Кришталева надія» (Київ), «Барви Поділля» (Хмельницький), «Мода АнтиСНІД» (Львів), «Золота нитка» (Херсон).

Хмельницький національний університет вул. Інститутська, 11

Хмельницький національний університет – найбільший на Поділлі вищий навчальний заклад, який готує спеціалістів з багатьох галузей знань і проводить навчальну, методичну, наукову та виховну роботу. За час свого існування він пройшов шлях від загальнотехнічного факультету Українського поліграфічного інституту до Хмельницького національного університету, який має IV рівень акредитації. До 1962 р. Хмельницький був єдиним обласним центром України, який не мав жодного вищого навчального закладу.

У той же час бурхливий розвиток промисловості міста і області вимагав притоку значної кількості інженерно-технічних кадрів. Цю проблему певною мірою могло вирішити створення загальнотехнічного факультету від якогось існуючого інституту, що саме й ініціювали міські та обласні органи влади. 6 червня 1962 р. ректор Українського поліграфічного інституту ім. Івана Федорова (Львів) В. Шпиця, виконуючи розпорядження міністра вищої та середньо-спеціальної освіти УРСР, підписав наказ з організації загальнотехнічного факультету у Хмельницькому. З цієї події розпочинається історія розвитку й становлення першого вищого навчального закладу міста.

Спочатку факультет був розміщений у колишньому приміщенні міської друкарні, що розташовувався в старому будинку на розі Театральної і Грушевського (нині на місці цього будинку – «Промінвестбанк»). Але, маючи на меті перспективу створення самостійного вузу, облівиком вирішив в 1963 р. для потреб факультету передати нещодавно побудований навчальний корпус школи-інтернату на вулиці Фрунзе (нині – Кам'янецька), 112. Саме цей триповерховий корпус на околиці міста став першим навчальним корпусом новоствореного вузу. На той час місце, де розташовувався факультет, справді було околицею Хмельницького. Південно-Західного мікрорайону ще не існувало.

На його місці простягалися сади та поля радгоспу лікарських рослин. Зараз важко повірити, що там, де нині побудовані споруди студентського містечка і багатопверхові будинки, колись квітували поля опійного маку, які нікого не цікавили. Про наркоманію, що існувала десь «за кордоном», наші люди знали хіба що з газет.

У 1962 р. на перший курс загальнотехнічного факультету було зараховано 250 студентів та ще 200 переведено на старші курси з інших вузів. Першим деканом призначили Семена Михайловича Ганжура. В 1966 р. факультет отримав статус філіалу Українського поліграфічного інституту, а з вересня 1967 р. стає самостійним навчальним закладом – Хмельницьким технологічним інститутом побутового обслуговування (ХТПО). У ньому діяло 3 факультети, загальна кількість студентів сягнула 1500 осіб, на 9 кафедрах працювало 65 викладачів і лаборантів. Першим ректором став той же С. Ганжуров.

У 1974 р. ректором призначили Радомира Сіліна, який перебував на цій посаді 27 років і зробив вагомий внесок у розвиток інституту. ХТПО перетворюється на багатoproфільний виш, проведена масштабна розбудова інституту (будують нові навчальні корпуси, гуртожитки, спорткомплекс, житлові будинки тощо), з 1994 р. інститут акредитований за IV-м рівнем і отримав статус «Технологічного університету Поділля» (ТУП). На початку 2002 р. тут було 11106 студентів, понад 600 викладачів, в числі яких 47 докторів наук і професорів та 319 кандидатів наук і доцентів, 8 факультетів, 32 спеціальності, 8 навчальних корпусів, 5 багатопверхових гуртожитків.

Нова сторінка в історії вузу відкрилася наприкінці 2003 р. – в грудні Технологічний університет Поділля отримав статус «класичного» та став державним університетом, а з серпня 2004 р. йому присвоєна найвища категорія. Відтепер він носить назву Хмельницький національний університет.

Хмельницький університет економіки та підприємництва Львівське шосе, 51/2

Історія університету економіки і підприємництва розпочалася у 1993 році як Хмельницький економічний філіал Одеського інституту підприємництва і права під керівництвом кандидата педагогічних наук, доцента Капітанця Олександра Миколайовича. За час свого існування він пройшов складний шлях розвитку від маленького економічного інституту до університету.

У січні 1997 року комісією Міністерства освіти України була перевірена діяльність Хмельницького інституту економіки і підприємництва на предмет виконання ним умов ліцензування та його спроможності щодо збільшення ліцензованого обсягу набору з існуючих спеціальностей. Було зроблено позитивні висновки з усіх перевірених питань.

03 квітня 1997 року рішенням Державної акредитаційної комісії Міносвіти України збільшено ліцензований обсяг для підготовки за III рівнем акредитації спеціалістів з напрямку 0501 «Економіка і підприємство» за спеціальністю 7.050107 «Економіка підприємства» та за напрямом 0502 «Менеджмент» із спеціальності 7.050201 «Менеджмент у виробничій сфері».

У червні 1999 року Державною акредитаційною комісією Міністерства освіти України акредитувано підготовку спеціалістів з економіки підприємства.

В 2000 році акредитовано спеціальність 6.050200 «Менеджмент організацій».

17 травня 2001 року інституту видано сертифікат про акредитацію підготовки фахівців за III рівнем акредитації з напрямку 0502 «Менеджмент» за спеціальністю 7.050201 «Менеджмент організацій».

Реалізуючи положення Концепції безперервної ступеневої системи вищої освіти, інститут на базі відділення підготовки молодших спеціалістів із 2000 року розпочав підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» на основі базової загальної середньої освіти з напрямку 0501 «Економіка і підприємництво» за спеціальностями: 5.050107 «Економіка підприємства» та 5.050111 «Бухгалтерський облік».

В 2002 році відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №868 від 01 липня 2002 року Хмельницький інститут економіки і підприємництва внесено до переліку вищих навчальних закладів, студенти яких проходять підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу. Студенти проходять військову підготовку на базі Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького та на кафедрі військової підготовки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

У вересні 2003 року Державна акредитаційна комісія акредитувала (чергово) спеціальності 6.050100, 7.050107 «Економіка підприємства» Хмельницького інституту економіки і підприємництва за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст».

05 лютого 2004 року інститут отримав ліцензію на надання освітніх послуг із спеціальностей 6.050100 «Облік і аудит та 7.050107 «Економіка підприємства», 6.050200, 7.050201 «Менеджмент організацій» та на підготовку молодших спеціалістів спеціальностей 5.050107 «Економіка підприємства» та 5.050111 «Бухгалтерський облік».

У вересні 2004 року та лютому 2005 року приватний вищий навчальний заклад «Хмельницький інститут економіки і підприємництва» отримав відповідно ліцензії на надання освітніх послуг із спеціальностей 6.050100 «Фінанси», 7.050106 «Облік і аудит» та на підготовку молодших спеціалістів спеціальностей 5.050104 «Фінанси», 5.080405 «Програмування для електронно-обчислювальної техніки та автоматизованих систем».

В квітні 2005 року Державна акредитаційна комісія акредитувала (чергово) спеціальності 6.050200, 7.050201 «Менеджмент організацій» за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст».

В цьому ж році акредитована спеціальність 7.050106 «Облік і аудит» та отримано ліцензію на надання освітніх послуг зі спеціальності 7.050106 «Облік і аудит».

За рішеннями ДАК від 21.04.2006 р., на підготовку магістрів за спеціальностями 8.050107 «Економіка підприємства» та 8.050201 «Менеджмент організацій».

В серпні 2006 року приватний вищий навчальний заклад «Хмельницький інститут економіки і підприємництва» реорганізовано в Приватний вищий навчальний заклад «Університет економіки і підприємництва». У цьому ж році відділення підготовки молодших спеціалістів реорганізовано в Економічний коледж Приватного вищого навчального закладу «Університет економіки і підприємництва» – як структурний підрозділ без права юридичної особи.

Економічний коледж Приватного вищого навчального закладу «Університет економіки і підприємництва» здійснює освітню діяльність, що забезпечує підготовку фахівців на основі базової та повної середньої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст».

Станом на 2008 рік економічний коледж приватного вищого навчального закладу «Університет економіки і підприємництва» здійснював підготовку фахівців за такими спеціальностями:

5.050107 «Економіка підприємства»

5.050104 «Фінанси»

5.050111 «Бухгалтерський облік»

5.080405 «Програмування для електронно-обчислювальної техніки та автоматизованих систем».

Протягом 2008-2009 років Державна акредитаційна комісія визнала акредитованим приватний вищий навчальний заклад «Університет економіки і підприємництва» з таких спеціальностей:

6.050100 «Економіка підприємства»

6.050100 «Фінанси»

7.050107 «Економіка підприємства»

7.050104 «Фінанси»

8.050107 «Економіка підприємства»

8.050201 «Менеджмент організацій»

02.07.2009 р. приватний вищий навчальний заклад «Університет економіки і підприємництва» визнано акредитованим за статусом вищого навчального закладу III рівня акредитації.

Також за рішенням ДАК від 02.07.2009р., було акредитовано спеціальність 7.03050801 «Фінанси і кредит».

26.05.2010 р., було акредитовано (чергово) спеціальність 7.050201 «Менеджмент організацій», спеціальність 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» (чергово) спеціальність 6.050200, напрям підготовки 6.030601 «Менеджмент» (чергово), спеціальність 7.050106 «Облік і аудит» спеціальність 7.03050901 «Облік і аудит» (чергово) спеціальність 6.050100, напрям підготовки 6.030509 «Облік і аудит» (чергово).

В університеті започаткована та успішно функціонує наукова школа. З 2010 року у світ виходить міжнародний науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки». Спільно з навчальними закладами та науковими установами західного регіону виш створив міжнародний інноваційний кластер «Конкурентоспроможність». Завдяки цьому успішно втілюється у життя ланцюг освіта-наука-практика.

За рішенням ДАК від 30.06.2011 р., було отримано ліцензію на провадження освітньої діяльності із підготовки магістрів зі спеціальності 8.03050801 «Фінанси і кредит та із підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності 5.03050702 «Комерційна діяльність».

За рішенням ДАК від 23.02.2012 р., було отримано ліцензію на провадження освітньої діяльності із підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності 5.03050802 «Оціночна діяльність».

У липні 2012 року Державна акредитаційна комісія акредитувала (чергово) для Економічного коледжу ПВНЗ «УЕП» спеціальність 5.03050801 «Фінанси і кредит» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» та спеціальність 8.03050801 «Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)».

За рішенням ДАК від 27.12.2012 р., протокол №100 було акредитовано спеціальність 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» (чергово і для Економічного коледжу спеціальність 5.03050901 «Бухгалтерський облік» (чергово) та спеціальність 5.03060101 «Організація виробництва».

У травні 2013 року Державна акредитаційна комісія акредитувала (чергово) для Економічного коледжу ПВНЗ «УЕП» спеціальність 5.03050401 «Економіка підприємства» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст».

Відповідно до рішення ДАК від 27.06.2013 р., було акредитовано напрям підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» (чергово) і спеціальність 7.03050401 «Економіка підприємства» (чергово) та напрям підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» (чергово).

За рішенням ДАК від 27.12.2013 р., протокол №108 акредитаційна комісія акредитувала для Економічного коледжу ПВНЗ «УЕП» за першим рівнем спеціальність 5.05010301 «Розробка програмного забезпечення» (чергово).

З серпня 2014 року очолює заклад Олег Борисович Желавський. До цього протягом одинадцяти років він працював на посаді проректора з навчальної роботи Університету економіки і підприємництва. У 2008 Олег Желавський захистив кандидатську дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата педагогічних наук. З 2012 року доцент, доктор філософії. Автор близько 30 наукових праць. Нагороджений нагрудним знаком «За розбудову освіти».

У листопаді 2015 року Державна акредитаційна комісія акредитувала (чергово) для ПВНЗ «УЕП» напрям підготовки 6.030509 «Облік і аудит» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» та спеціальність 7.03050901 «Облік і аудит» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр».

Рішенням Акредитаційної комісії від 03 липня 2017 року, протокол №126 з урахуванням результатів обговорення на засіданні Акредитаційної комісії було визнано акредитованими (чергово) для Економічного коледжу Приватного вищого навчального закладу «Університет економіки і підприємництва» спеціальність 5.03050801 «Фінанси і кредит» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» та спеціальність 5.03060101 «Організація виробництва» галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування».

З метою науково-методичного забезпечення навчального процесу в університеті створено кафедри: фінансів і кредиту, менеджменту організацій, економіки підприємства, обліку та аудиту, соціально-гуманітарних дисциплін, вищої математики та інформатики. Їх очолюють фахівці зі ступенями докторів, кандидатів наук, значним стажем викладацької роботи та високим науковим рівнем з відповідного фаху, і є авторами наукових методичних розробок.

В ПВНЗ «УЕП» продовжується робота із відкриття аспірантури.

Система формування та відбору контингенту студентів є важливою складовою частиною постійного поліпшення якості підготовки фахівців для ринкової економіки. Університет накопичив певний досвід формування контингенту студентів із економічних спеціальностей.

Серед розмаїття вищих навчальних закладів приватної форми власності, університет здобув вагомий авторитет серед освітянських та ділових кіл нашої держави та випустив понад 6750 фахівців. Випускники університету працюють у різних галузях економіки, на підприємствах, в організаціях та установах різних форм власності та організаційно-правових форм, займають чільні місця на

виробництві, в управлінських структурах, в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування, розвивають власну підприємницьку діяльність.

**Хмельницький торговельно-економічний коледж Київського
національного торговельно-економічного університету**
вул. Кам'янецька, 114

Сучасний навчальний заклад – Хмельницький торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету пройшов кілька етапів розвитку.

I етап – 1965-1969 рр.

Директор – Кушнір Василь Петрович.

Наказом Міністерства торгівлі №191 від 15.05.1965 р. з 1 липня 1965 р. на базі існуючої школи торгово-кулінарного учнівства

створено Хмельницький технікум радянської торгівлі. Перший прийом здійснювався на базі 8-річної школи в 1965 р.

Перший випуск спеціалістів у технікумі відбувся в 1967 р., в кількості 30 осіб – студентів заочної форми навчання за рахунок студентів, які в 1965 р. були переведені з Могилів-Подільського технікуму – системи Міністерства торгівлі.

Перший випуск спеціалістів з денної форми навчання технікуму відбувся у 1968 р. Це було 111 товарознавців-випускників. Техніки-технологи випускалися навесні 1969 р.

II етап 1969-1986 рр.

Директор – Іващенко Андрій Микитович, з династії працівників торгівлі.

Навчальний заклад розвивався, було збудовано чотириповерхове приміщення студентського гуртожитку по вул. Тернопільська, 5.

Викладачі співпрацювали з міським та обласним управліннями торгівлі з розвитку освітянських технологій, впроваджували ділові ігри та заняття на підприємствах – базах практики.

Технікум перейшов на підготовку спеціалістів на базі повної середньої освіти з 1980 р.

III етап 1986-1991 рр.

Директор – Гурницька Лідія Яківна, заслужений працівник освіти, депутат Хмельницької міської ради народних депутатів.

У 1987 р. в технікумі розпочато підготовку спеціалістів за цільовими замовленнями для Хмельницького облплодоовочпрому, всього було підготовлено до 150 спеціалістів у 5 групах.

У 1987 р. закінчено будівництво їдальні коледжу.

За наказом Міністерства торгівлі України №91 від 19.01.1991 р. технікум було перейменовано у Хмельницький комерційний технікум і розпочато підготовку фахівців за спеціальністю «Комерційна діяльність».

IV етап 1991-2000 рр.

З 1991 по 1996 р. в технікумі здійснювалася підготовка спеціалістів – товарознавців непродовольчих товарів для торговельних підприємств Вінницької області за державним замовленням.

З 1998 р. в технікумі розпочата підготовка фахівців зі спеціальності «Фінанси» та «Біржова діяльність».

З 1997 р. наказом Міністерства освіти України №128 п. 3 від 20.06.1997 р., технікум перейменовано у Хмельницький економічний технікум і включено до складу Київського державного торговельно-економічного університету.

V етап 2000-2008 рр.

Директор – Гурницька Лідія Яківна, заслужений працівник освіти, депутат Хмельницької міської ради народних депутатів.

У 2000 р. Київський державний торговельно-економічний університет перейменовано у Київський національний торговельно-економічний університет.

З 2005 р. розпочалась підготовка молодших спеціалістів за спеціальностями «Комерційна діяльність» і «Діловодство». За наказом КНТЕУ №258 від 31 січня 2006 р. відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України №45 від 26 січня 2006 р. «Про реорганізацію Хмельницького економічного технікуму КНТЕУ» створено Хмельницький торговельно-економічний коледж КНТЕУ як відокремлений структурний підрозділ Київського національного торговельно-економічного університету, з окремими правами юридичної особи на базі Хмельницького економічного технікуму КНТЕУ, що ліквідується.

У цей період в коледжі особлива увага приділялась навчанню викладачів в аспірантурі та магістратурі.

VI етап з 2008 р.

Директор – Трішкіна Ніна Іванівна – кандидат економічних наук, член науково-методичної комісії з економіки та підприємництва підкомісії з товарознавства і торговельного підприємництва, викладач вищої категорії, викладач-методист.

Великою заслугою коледжу є отримання у 2013 році сертифікату на систему управління якістю, який посвідчує, що система управління якістю стосовно надання освітянських послуг відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001 : 2009 «Система управління якістю. Вимоги».

Проаналізувавши соціально-економічний розвиток Хмельницької області та збільшення потреби регіону у висококваліфікованих фахівцях у 2013 році проведена ліцензійна експертиза спеціальностей «Бухгалтерський облік» та «Інформаційна діяльність підприємства» та здійснено перший набір студентів у 2014 році.

Вище професійне училище №4 вул. Інститутська, 10

З турботою про молодь 22 травня 1966 р. було засновано професійне училище №4 як навчальний заклад для підготовки кваліфікованих робітників будівельної промисловості Хмельницької області.

Навпроти міського університету манить око ошатна будівля, що стоїть в оточенні доглянутих насаджень. Високі каштани, золотисті верби, що зійшли отут, здається, саме вони оберігають той затишок, що оселився у цих світлих, чистих та прозорих приміщеннях. У двох будинках, з'єднаних один з одним,

розміщуються навчальні кабінети, просторий спортивний зал, чудовий актовий зал. У третьому будинку, який з'єднаний з двома іншими зручним переходом, розмістилися виробничі майстерні.

За роки існування в училищі підготовлено понад 13 тисяч кваліфікованих робітників для будівництва. З них 1,5 тисячі закінчили училище з відзнакою. Чимало об'єктів зведено руками випускників училища в місті Хмельницькому.

У серпні 2000 р. училище набуло статусу «вищого професійного». Тут все заохочує до знань. У вестибюлі центрального корпусу привертають увагу слова: «Ваше бажання та можливості – шлях до успішної кар'єри». До послуг майбутніх будівельників – багатий книжковий фонд бібліотеки, затишний читальний зал, навчальний корпус, де розміщені 24 кабінети і лабораторії для теоретичного навчання.

У 10 виробничих майстернях учні набувають практичних навичок. До послуг учнів суспільно-побутовий комплекс: затишний гуртожиток, простора їдальня, сучасні актовий, спортивний та тренажерний зали. Сьогодні ми з гордістю згадуємо попередніх керівників, які зробили вагомий внесок у модернізацію (розвиток) навчального закладу, справу підготовки робітничих кадрів: Андрійчука Василя Гнатовича (1966-1968), Надецкого Олександра Ароновича (1968-1969), Палюгу Михайла Івановича (1969-1970), Скальта Натана Йосиповича (1970-1973), Несена Івана Євдокимовича, Тихонюка Петра Васильовича (1978-2016).

З лютого 2017 року очолює навчальний заклад Михайлов Сергій Володимирович.

Навчально-виховний комплекс №6
(в минулому – середня школа №5)
вул. Молодіжна, 5/1

У зв'язку з розвитком промисловості міста у південно-західному мікрорайоні з'явилися два заводи державного значення – радіотехнічний завод та завод «Катіон», які потребували великої кількості робітників. А тому почалася забудова мікрорайону, збільшилась кількість населення, у тому числі й дітей. У мікрорайоні функціонувала в кінці 60-х на початку 70-х років лише одна школа, яка не могла помістити всіх дітей, які проживали по вул. Інститутській, Тернопільській, Молодіжній,

Затонського, Львівському шосе. А тому в 1973 р. по вул. Молодіжній розпочалося будівництво нової школи, розрахованої на 960 учнів.

У 1974 р. 30 серпня на урочистій лінійці будівельники вручили символічний ключ директору школи Мельнику Віталію Захаровичу. Досвідчений керівник, людина з великим педагогічним стажем і організаторськими здібностями, він зумів створити колектив одностайців, які з перших же днів почали творчо працювати, згуртовуючи навколо себе учнів. Так розпочалася історія школи, просторі і світлі класи якої наповнила галаслива дитвора.

У 21 класі навчалоя перший рік майже 700 учнів, працювало 42 вчителі. Нелегким був отой перший 1974-75 навчальний рік. Якщо у перші класи прийшли майже всі учні, які жили в мікрорайонах школи, то у середні й старші, а особливо у старші класи, школи міста віддали, відверто кажучи, не найкращих учнів.

Завданням директора школи, його заступників, всього педагогічного колективу було згуртувати учнівський колектив, зробити цікавим педагогічний процес, облаштувати школу, зробити її справжнім другим домом для дітей.

У школі почали працювати методичні об'єднання, обладнували майстерні, зали, навчальні кабінети, постійно поповнювали шкільну бібліотеку.

Коли сьогодні пройти територією школи, то можна побачити велику кількість дерев. А тоді, в перший рік існування школи, їх не було. Перші старшокласники озеленювали рідну школу. Учні не лише вчилися, а й працювали. Не один рік старшокласники збирали лікарські рослини в радгоспі Лісових Гринівець.

А якою захоплюючою була праця в трудовому таборі с. Пасічна Старосинявського району, де старшокласники збирали хміль!

Куратором школи став робітничий колектив заводу «Катіон». І якщо завод допомагав школі, то й школа постійно допомагала заводу. У конденсаторному цеху кожного дня працювали за графіком під керівництвом інженерів-педагогів Дроздовської Г. І. та Жихоревої В. М. бригади учнів-старшокласників.

Але головним у роботі колективу стало підвищення ефективності навчально-виховного процесу та якості знань учнів з кожного предмета. Адміністрація школи та методичні об'єднання розробили і провели цілий ряд заходів з підвищення рівня навчального процесу. Це і вивчення питань теорії та практики навчання і виховання (на теоретичних семінарах), і втілення передового педагогічного досвіду в практику роботи вчителів (під час проведення методичних тижнів). У практику роботи школи увійшло колективне планування уроків найважчих тем певного курсу, обговорення їх, досвідчені вчителі проводили випереджувальні відкриті уроки для молодих учителів. Кабінети оснащувались технічними засобами навчання, в них з'явилися навчальні діафільми, кінофільми, велика кількість грамплатівок. Досвідчені вчителі разом з творчою молоддю готували дидактичний і роздатковий матеріал, розробляли тематику і види творчих робіт учнів, тексти самостійних і контрольних робіт, лекції, семінари, практикуми, співбесіди.

У 1976 р. відбувся перший випуск.

У 1984 р. школа була занесена на міську дошку пошани, як одна з кращих шкіл міста.

Регулярно працювали гуртки, секції, шкільний хор та вокальна група. Вони неодноразово посідали призові місця, а театральній студії, якою керував заслужений артист України Нелюба М. Й., могла позаздрити будь-яка школа міста.

У 1995 р. в розпорядження перейшло приміщення дитячого садочка, який знаходився поруч зі школою. Школа почала працювати в одну зміну.

У 2000 р. на урочистій лінійці директор школи Мельник В. З. передав символічний ключ від школи новопризначеному директору Собко Наталії Анатоліївні, до речі, випускниці школи. Мабуть, у місті не знайдеться іншої школи, яку б очолював її колишній випускник. Учитель-методист, відмінник освіти України, має дві вищі освіти, пройшла шлях від учителя початкових класів,

педагога-організатора, заступника директора з навчально-виховної роботи в початкових класах до директора школи. Їй притаманні велика енергія, наполегливість у досягненні мети, прекрасні організаторські здібності, прагнення досягнути нове, прогресивне в навчально-виховному процесі.

Школа №5 стала навчально-виховним комплексом №6, де поряд із школою І-ІІ ступенів функціонує ліцей економічного профілю. У його становленні велика заслуга теперішнього директора.

За останні роки значно зміцнилася матеріально-технічна база школи – якісно відремонтовані класи і кабінети, спортивний зал, актовий зал, створений історичний зал.

**Спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №27
імені Дмитра Іваха м. Хмельницького
з поглибленим вивченням предметів естетичного циклу**

1 вересня 1989 р. загальноосвітня школа №27 була прийнята в експлуатацію. Загальна площа приміщення 2700 м². Директором школи призначили Долинського Анатолія Борисовича, який тоді став наймолодшим серед директорів міста.

У 2000 р. почалася тісна співпраця школи з Хмельницьким національним університетом. Систематично проводяться спільні науково-практичні конференції та методичні семінари, у яких беруть участь викладачі з різних регіонів України. У школі створено галерею дитячих творчих робіт, яку відкривав міністр освіти Василь Кремень. Виставки у школі організовують постійно.

У 2001 р. школа отримала новий статус – спеціалізована загальноосвітня школа №27 з поглибленим вивченням предметів естетичного циклу. Метою роботи школи є естетичний розвиток учнів, що передбачає формування гармонійно розвиненої особистості, забезпечення умов для реалізації здібностей, обдаровань і творчих запитів кожної дитини засобами мистецтва; зближення з естетичною культурою сучасності, поширення дизайнерської освіти на різних виховних і освітніх рівнях. У школі створені всі умови для дітей, які хочуть розвинути свої здібності і таланти в галузі мистецтва. Набуті знання з дизайну діти часто використовують у своєму житті.

Учні школи є переможцями різноманітних всеукраїнських і міжнародних конкурсів.

Дирекція школи постійно організовує екскурсії для учителів у різні міста України з метою обміну досвідом, а також ознайомлення з архітектурними спорудами і пам'ятками. Для учнів теж організовують екскурсії у різні міста України та у Карпати.

Для різноманітності шкільного життя для учнів проводять безліч цікавих заходів: «Свято прикольної моди», «День навпаки», «Міс школи», «Свято нової моди», «День захисника», «Посвята в подолянчики», новорічні розваги біля ялинки, «Вечори-зустрічі із випускниками» та багато ін.

Згідно рішення Хмельницької міської ради від 27 травня 2015 року присвоєно спеціалізованій загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів № 27 назва «Спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 27 імені Дмитра Іваха». На честь старшого лейтенанта в. о. командира роти 95-ї окремої аеромобільної бригади Іваха Дмитра Анатолійовича – колишнього випускника школи, який загинув 18.01.2015 року під час утримування коридору до Донецького аеропорту.

Указом Президента України №270/2015 від 15.05.2015 року Івах Дмитро Анатолійович нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (помертньо) та нагрудним знаком «За оборону Донецького аеропорту»

(помертньо). Згідно рішення п'ятої сесії Хмельницької міської ради №1 від 16 березня 2016 р. нагороджений Почесною відзнакою міської громади «Мужність і відвага» жителів м. Хмельницького (помертньо).

У 2017 році школу очолив новий директор Павло Андрощук.

У 2018 році школу обрали як учасника третьої хвилі Всеукраїнської програми освіти з демократичного громадянства «Демократична школа».

Хмельницька середня загальноосвітня школа I-II ступенів №24 **Львівське шосе, 47/3**

В 1983 році засновано. Школа формувалась з допомогою шкіл-сусідів №4 і №5.

Першим директором був Коробко Юрій Тихонович. Перший випуск відбувся вже в 1985 році – 34 учні. Найбільші по чисельності випуски були у 1989 році – 121 випускник, у 1990 році – 133 випускники. З 1989 до 2011 року посаду директора займав Горбатюк Олег Олександрович. З вересня 2011 року директором ЗОШ №24 став Байдич Віктор Григорович. Та з вересня 2013 року посаду директора обійняла Яковчук Олена Геннадіївна.

За роки роботи школи її закінчили 1885 учнів, з яких 76 – із золотою медаллю, 50 – зі срібною.

В 1989 році відбулася реорганізація школи: частина дітей і вчителів перейшла в новозбудовану школу №27. З 1994 року школа почала працювати в одну зміну. Найменша кількість учнів була у 2011-2012 н.р. – 921.

Велику увагу тут приділяють художньо-естетичному вихованню. На належному рівні проводиться робота гуртків і секцій. Найбільш масовими і результативними є такі гуртки:

Зразковий дитячий колектив України, ансамбль танцю «Веснянка» (90 учнів), керівник Ковальчук Валентина Миколаївна;

- художній гурток «Чарівний пензлик» (45 учнів), керівник Ватащук Вікторія Василівна;
- гурток «Бісер-клуб», керівник Захарчук Жанна Леонідівна;
- секція футболу (50 учнів), керівник Цовма Анатолій Володимирович.

Статистичні дані свідчать, що педколектив веде цілеспрямовану роботу із залучення дітей до позаурочної діяльності, тому відсоток охоплення дітей такою нею уже зріс до 80,5%. У школі працює досвідчений педагогічний колектив з 66 вчителів. З них:

- вчитель вищої категорії - 50,7%;
- вчитель 1 категорії - 14,9%;
- вчитель 2 категорії - 9,6%;
- вчитель-методист - 16,4%;

- старших вчителів - 23,8%.
- З педколективом активно співпрацюють батьки школи.

Будинок молоді «Проскурів»
вул. Хотовицького, 2

Раніше це було приміщення кінотеатру «Проскурів».

«Молодіжний центр є сучасним закладом для відпочинку молоді. Поки що у приміщенні задіяний лише один зал. Тут будуть працювати клуби за інтересами, проводитимуть вечори, тематичні дискотеки, конкурсні програми», – розповів директор центру культури Хмельницького національного університету Василь Цимбалістий.

Кожної п'ятниці, суботи та неділі у «Проскуріві» відбуватимуться культурно-розважальні заходи. Щосереди молодь матиме змогу відвідати гурток сучасного та бального танцю. Як розповів Василь Федосійович, у Будинку молоді «Проскурів» діє внутрішня охорона.

Символічну стрічку на відкритті перерізали: міський голова Сергій Мельник, ректор Хмельницького національного університету Микола Скиба та заступник голови Хмельницької обласної ради Валентин Грищук. За рішенням сьомої сесії міської ради (2007 р.) приміщення, яке є комунальною власністю міста, було надано в оренду на 25 років Хмельницькому національному університету.

Медичні заклади

Хмельницька міська поліклініка №4 вул. Молодіжна, 9

Хмельницька міська поліклініка №4 заснована в 1986 р. у Південно-Західному мікрорайоні. У 1986-2002 р. колектив поліклініки очолював головний лікар Василишин М. Й., з 2002 р. – Іванов І. С., з 2006 р. – знову Василишин М. Й.

Рішенням виконавчого комітету Хмельницької міської ради народних депутатів від 2.07.1986 р. №172 було затверджено акт державної комісії по прийому в експлуатацію Хмельницької міської поліклініки №4 по вулиці Молодіжній, 9, на 600 відвідувань в день.

26.05.1986 р. наказом міського відділу охорони здоров'я призначено головного лікаря Хмельницької міської поліклініки №4 Василишина Михайла Йосиповича. З відкриттям поліклініки №4 проведено реорганізацію поліклініки №1. В поліклініку №4 переведено 19 дільниць і по одному з вузьких спеціалістів, кабінет профоглядів. Василишин М. Й. сам формував колектив поліклініки.

З 2002 р. Василишина М. Й. обрано секретарем міської ради народних депутатів, з 2002 по 2004 р. головний лікар – Іванов І. С. З 2004 р. по 2006 р. на посаду головного лікаря призначено Козицького В. Д. З 2006 р. головним лікарем поліклініки знову працює Василишин М. Й., який з 16.03.20011 р. призначений заступником начальника управління праці і соціального захисту.

У 2017 році змінився керівник, заклад очолила Куниця Вікторія Броніславівна.

Хмельницька міська дитяча лікарня

У перші післяреволюційні роки завідувачем підвідділу охорони материнства та дитинства при Проскурівському повітовому відділі працював лікар пан Охлянд, а згодом Софія Чечельницька. У 1921 р. лікарем з внутрішніх та дитячих хвороб при міській центральній амбулаторії призначили Михайла Дорфмана. Лікування дітей до 10 років тут було безкоштовним, лікування старших дітей оплачували батьки.

У 1938 р. на території нинішньої лікарні був організований стаціонар дитячої лікарні на 35 ліжок. Усе дитяче населення міста в довоєнний час обслуговували дитяча поліклініка, консультація, молочна кухня. Разом з дитячою консультацією працювала жіноча консультація. У 1938 р. в дитячій поліклініці працювало 6 педіатрів, функціонував кабінет електросвітлолікування.

5 квітня 1944 р., після звільнення міста, організовано дитяче відділення на 25 ліжок (завідуюча Архипова Валентина Василівна) та дитяча поліклініка із дитячою консультацією, завідувачем цього закладу призначили Панькова Петра

Васильовича, який одночасно працював завідувачем відділу охорони здоров'я. Лікар Паньков працював у місті в період окупації, був підпільником, багато молодих людей врятував від вивезення окупантами до Німеччини.

У 1945 р. дитячу поліклініку відвідали 21 200 пацієнтів, у дитячому стаціонарі на 25 ліжок пролікували 412 дітей. У кінці 1945 р. стаціонарне відділення очолила Василькіоті Лідія Євстахіївна, а з 1 березня 1946 р. – Бех Василь Іванович. Саме під його керівництвом проводилась подальша реорганізація та розвиток педіатричної служби міста Проскурова. Працюючи головним лікарем міської дитячої лікарні, його у 1948 р. призначили позаштатним, а з 1952 р. – штатним обласним педіатром. При безпосередній участі Беха В. І. у 1958 р. було відкрито обласну дитячу лікарню.

На початку 1951 р. працювали в лікарні 17 лікарів-педіатрів, 9 лікарів інших спеціальностей. У місті діяло 7 педіатричних дільниць, працювали 3 шкільних лікарі, один лікар-педіатр дитячого садка. У 1950 р. дитяча смертність знизилась на 25% у порівнянні з першими повоєнними роками.

В 1952 р. дитячу лікарню очолила досвідчена лікарка Степанова Віра Олександрівна, а з 1954 по 1958 рік лікарнею керувала Іванова Софія Аронівна. Позитивні зміни відбулись у міській лікарні в період керівництва нею Пламад'ялової Галини Кузьмівни. В 1971 р. кількість ліжок лікарні досягла 120, функціонували відділення – грудне, старшого дитинства та інфекційне.

У 1974 р. на посаду заступника головного лікаря з медичної роботи призначили досвідчену лікарку-педіатра Легку Любов Павлівну. Почали функціонувати два педіатричних дільничних відхилення, філіали дитячої поліклініки у мікрорайонах Раково, Заріччя та Гречани, два відділення шкіл і дошкільних закладів.

У 1968 р. міська дитячу лікарню занесли до «Книги трудової слави міста», а головний лікар Пламад'ялова К. Г. одержала звання «Відмінник охорони здоров'я», її нагороджували орденами.

У 1974-1997 рр. головним лікарем працював заслужений лікар України Григорій Іванович Богач. За ці роки лікарня стала багатoproфільним закладом на 400 ліжок у новому шестиповерховому корпусі з поліклінікою, який був збудований в 1985 р. Це дало можливість відкрити відділення для виходжування та лікування новонароджених, дитячої неврології та отоларингології. Були обладнані відділення дитячої хірургії, дитячої ортопедії та травматології по 60 ліжок у кожному. Міська дитяча лікарня разом з обласною дитячою лікарнею виконує роль методично-лікувального центру Хмельниччини. В 1997-2001 рр. лікарню очолював Лисий Василь Васильович тоді на базі дитячого інфекційного та пульмонологічного відділення було організовано відділення молодшого дитинства на 60 ліжок, збільшено до 60 ліжок відділення для дітей старшого віку.

З 2001 р. головним лікарем призначений Гуцул Іван Володимирович. У стаціонарі щорічно лікується більше 10 тисяч хворих дітей із різною патологією. Проводиться більше 2500 операцій. За останні роки почали роботу стаціонари на дому, розширено до 30 ліжок денний стаціонар, збільшено асортимент молочної кухні. Відкрито реабілітаційний центр для дітей з порушенням нервової та опорно-рухової системи «Турбота», цілодобово почав працювати травматологічний пункт для дітей. Розширились можливості та виросла якість надання стаціонарної допомоги: відкрито відділення реанімації та інтенсивної терапії новонароджених; 10 ліжок перинатальної неврології для новонароджених

у складі відділення патології новонароджених. Розвивається хірургія новонароджених, дитяча урологія, торакальна хірургія; у 2003 р. проведено першу кардіохірургічну операцію. Зміцнюється діагностична база клінічної лабораторії, променевої служби, відкрито ендоскопічний кабінет, кабінет функціональної діагностики нервової системи, кабінет ультразвукового дослідження.

Хмельницький міський перинатальний центр

У дореволюційні часи пологова допомога надавалася вдома. Після відкриття у 1880 р. в Кам'янці-Подільському фельдшерсько-акушерської школи при Кам'янець-Подільській губернській лікарні в Проскуріві з'явилися перші акушерки. Однією з них була Григор'єва Ганна

Андріївна, яка займала посаду «повітової повивальної бабки» більше 20 років. На початку ХХ ст. з'являються перші пологові приюти. Кращим в Проскуріві був пологовий приют вільно практикуючого лікаря Мар'яна Івановича Ставінського у власному будинку по вул. Дворянській. У двох окремих будівлях, побудованих за кошти його заможної дружини, розташувались прийомний передпокій, пологова кімната і кабінет для консультацій. Ставінському допомагали акушерка і сестра-прислуга. До 1921 р. пологовий приют працював цілодобово.

На початку 1930-х років в міській лікарні працювало гінекологічне відділення на 15 ліжок. На той час ним завідував Григорій Натанович Вайзбурд, який одночасно був викладачем Проскурівської фельдшерсько-акушерської школи. Тоді ж і відкрився перший пологовий будинок. Знаходився він по вул. Гречко (нині вул. Івана Франка, 13), де тепер шкірно-венерологічний диспансер. Непристосованість приміщення, недостатня кількість ліжок за умови постійно зростаючої кількості населення міста спонукала розпочати будівництво нового пологового будинку по вул. Фрунзе (нині Кам'янецька, 76), який розпочав функціонувати 8 жовтня 1938 р. на 30 ліжок під назвою – Проскурівський пологовий будинок.

Першим головним лікарем цього закладу був Олександр Григорович Школьник, який одночасно викладав акушерство в Проскурівській фельдшерсько-акушерській школі, а начмедом – Марія Гаврилівна Перелигіна. Згодом її замінила Марія Мойсеївна Шильман, яка отримала спеціальність акушера-гінеколога у Паризькому медичному інституті.

В 1940-1941 рр. посаду головного лікаря займала Берта Григорівна Зільберштейн.

Переважна кількість жінок у містах області вважала, що краще народжувати у відповідних умовах під наглядом лікарів. Тому 87% пологів приймали в стаціонарі. Що стосується сіл, то там цей показник складав тільки 30%. Пологи приймали бабки-повивальниці. Хоча мережа пологових будинків в області була розвинена, однак просто не вистачало спеціалістів медиків.

Велика Вітчизняна війна змінила долю пологового будинку – він став лікарнею загального типу. По закінченню війни медичний заклад знову почав працювати як пологовий будинок. Його очолив гінеколог-хірург, випускник

Стразбурського медінституту Ісай Маркович Коган. Згодом його замінив колишній військовим лікар, акушер-гінеколог Сергій Назарович Мельников.

З 1951-1958 рр. на посаді головного лікаря працювала Зінаїда Григорівна Крюкова. Наступне 15-річчя, до 1974 р., заклад очолював Андрій Іванович Михальчук. На посаді головного лікаря його змінив кандидат медичних наук, заслужений лікар України Віктор Юхимович Онишко. За його керівництва у 1979 р. почав функціонувати новий пологовий будинок по вул. Затонського (нині Хотовицького, 6) – оснащений, розрахований на 310 ліжок.

Минали роки, зростала народжуваність у місті та пік її припав на 1980-1981 рр., коли в Хмельницькому народився 200-тисячний мешканець. Це сталося напередодні Московських олімпійських ігор 1980 р.

Новий пологовий будинок став місцем підготовки і підвищення кваліфікації лікарів-гінекологів, медичного персоналу. Тут була створена кафедра акушерства та гінекології факультету удосконалення лікарів Вінницького медичного інституту ім. Пирогова. Нині кафедру очолює доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, дійсний член Нью-Йоркської академії медичних наук Григоренко Петро Петрович.

У нелегкі часи після проголошення та встановлення незалежності України в 1995-2003 рр. головним лікарем пологового будинку був Якубовський Анатолій Феліксович, прекрасний хірург, кандидат медичних наук.

У новоріччя 1998-го року турботливі руки лікарів прийняли пологи, де в сім'ї хмельничан новонароджена дівчинка стала 260-тисячною мешканкою обласного центру.

Нині в пологовому будинку функціонує 21 клінічне відділення та поліклінічні служби. До здобутків останніх років варто віднести створення відділення лікування не виношуювання вагітності (1999 р.), впровадження імуноферментної діагностики (2000 р.), створення відділень спільного перебування матері і дитини (2001 р.). Відремонтовано за кращими європейськими стандартами відділення інтенсивної терапії новонароджених.

Загальна кількість пологів у 2004 р. була найбільшою за всі роки незалежності держави і склала 3970 пологів.

Очолює перинатальний центр Ропотан Андрій Григорович.

Ропотан Андрій Григорович народився 2 грудня 1961 р. у с. Долинське Ананьївського району Одеської області. У 1985 р. з відзнакою закінчив лікувальний факультет Одеського медичного інституту ім. М. І. Пирогова. Після проходження інтернатури у 1986-1989 рр. працював лікарем акушером-гінекологом Старосинявської ЦРЛ Хмельницької області. У 1989-1991 рр. проходив клінічну ординатуру на кафедрі акушерства та гінекології №3 Київського медичного інституту ім. О. О. Богомольця. З 1991 р. працює у Хмельницькому міському пологовому будинку: з 1993 р. – завідувач фізіологічного акушерського відділення; з 2001 р. – завідувач відділення лікування не виношуювання вагітності; з 2002 р. – завідувач відділення екстрагенітальної патології; з 2004 р. – на посаді заступника головного лікаря з лікувальної роботи. У 2006 р. атестований на вищу категорію зі спеціальності «Акушерство та гінекологія». З 2010 року є депутатом Хмельницької міської ради.

У 2015 році Спасо-Преображенський храм, що на Молодіжній, відчинив двері для хмельничан. Церкву почали зводити на прохання мешканців мікрорайону. Відтепер святиня стала чи не найбільшою у південно-західній частині міста. Будівництво церкви на перехресті Інститутської та Молодіжної розпочалось ще у 2009 році. Як розповідає настоятель храму, протоієрей Василій Максимів, відбулось це саме на прохання жителів Південно-Західного мікрорайону. «Люди хотіли, аби тут був храм. Тривалий час ми збирали підписи. А вже тоді розпочали будівництво. Віряни долучались і допомагали, хто чим міг. Церква збудована абсолютно за кошти небайдужих – меценатів, благодійників та прихожан. Шукали спонсорів та помаленьку будували», – каже отець Василій. Головними особливостями святині називають її акустику та архітектуру. Храм збудований у древньоруському стилі, у такому, як будували ще колись. Через це і акустика у храмі особлива. «Коли співає хор, звук має навіть іншу мелодійність», – говорить настоятель.

Історія заснування парафії Храму Всіх Святих Землі Української Тернопільська, 24

Парафію Всіх Святих Землі Української було зареєстровано виконкомом Хмельницької обласної Ради народних депутатів рішенням №193 від 20 листопада 1991 р. як громаду Хмельницької єпархії Української Автокефальної Православної Церкви за адресою м. Хмельницький пров. Шевченка, 3, кв.51.

12 серпня 1996 р. були внесені зміни до статуту (зміна поштової адреси на вул. Пушкінську, 13/6). У цьому ж році релігійна громада на своїх зборах прийняла рішення звернутися до міської влади в особі Чекмана М. К. з проханням про виділення земельної ділянки у Південно-Західному мікрорайоні біля заводу «Катіон» для будівництва православного храму. Ділянка площею 0,48 га була виділена за адресою вул. Тернопільська, 24. Освячення Хреста та місця під будівництво храму звершив Святійший Димитрій Патріарх УАПЦ. Була побудована тимчасова каплиця з дзвіницею для проведення богослужінь.

22 ютого 1998 р. релігійна громада звернулася до органів державної влади з проханням зареєструвати зміни в статуті релігійної громади про перехід в юрисдикцію Української Православної Церкви Київського Патріархату. Дані зміни були зареєстровані розпорядженням голови державної адміністрації 24 березня 1998 р. за номером №1273.

У 2002 р. був розроблений проєкт храму Всіх Святих Землі Української архітектором Петром Івановичем Карпюком. 14 лютого 2004 р. в свято Стрітеня Господнього преосвященний Антоній, єпископ Хмельницький і Кам'янець-Подільський, з духовенством міста Хмельницького звершив чин освячення наріжного каменя і закладення капсули. Нині новий храм уже діє.

Відомі люди

Брилінський Дмитро Михайлович (10.09.1916-

10.03.1999) – письменник, педагог, краєзнавець, художник, публіцист. Працював викладачем Кам'янець-Подільського педагогічного училища, вчителем української мови та літератури, логіки, психології, заступником директора середньої школи, викладачем вечірньої школи у Городку. Відмінник народної освіти України, нагороджений медаллю А. С. Макаренка, двома грамотами Міністерства освіти України. Учасник Другої світової війни. Кавалер ордена війни другого ступеня і медалі «За відвагу». Має інші урядові нагороди. Учасник всесвітнього форуму українців (Київ, 1992).

Автор книжок «Матеріали до словника подільських говірок», «Словник подільських говірок», «Україно, моя Україно» (1998), «Загадки» (1996), «Письменники і Хмельниччина» (1998), «З людьми і для людей» (2002), багатьох журнальних статей. У більшій частині творчий доробок залишився неопублікованим.

5 березня 1998 року Д. М. Брилінський помер.

Белаш Олена Леонідівна

Звання «Почесний громадянин міста Хмельницького» присвоєно рішенням двадцять восьмої сесії Хмельницької міської ради №5 від 23 вересня 2009 року.

Белаш Олена Леонідівна народилася 14 серпня 1938 р. в м. Керчі. В 1953 р. вступила до Кам'янець-Подільського педагогічного училища. Після закінчення училища в 1958 р. Белаш О. Л. була прийнята на роботу в Хмельницьку школу №10. У 1964 р. заочно закінчила з відзнакою математичний факультет Львівського університету.

За роки роботи в школі №10 Олена Леонідівна працювала вчителем початкових класів, вчителем математики, заступником директора з навчально-виховної роботи 1-4 класів, директором середньої школи №10, вчителем математики та інформатики навчально-виховного комплексу №10, очільницею міського методичного об'єднання вчителів інформатики. Белаш О. Л. двічі брала участь у конкурсі фахової майстерності «Вчитель року» в номінаціях математика та інформатика, була визнана переможцем міського етапу та лауреатом обласного етапу конкурсу. Кабінету інформатики навчально-виховного комплексу №10 під керівництвом Белаш О. Л. присвоєно звання «Зразковий кабінет». Він увійшов у п'ятірку найкращих кабінетів області. Авторські статті Белаш О. Л. постійно друкували у фахових журналах «Інформатика в школі», «Математика в школі», «Педагогічний вісник», газетах «Інформатика» та «Математика». Вона є автором кількох методичних посібників з інформатики та математики. Досвід її роботи узагальнено та внесено до обласної картотеки передового педагогічного досвіду вчителів області при Хмельницькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти.

Вихованці Белаш О. Л. – переможці та призери з інформатики та математики як у місті, так і за його межами, переможці у Міжнародному

інтерактивному математичному конкурсі «Кенгуру». Учні Белаш О. Л. прославляли місто Хмельницький на республіканському етапі конкурсу-захисту учнівських наукових робіт МАНУ, на IV етапі всеукраїнської олімпіади з математики та інформатики. Діяльність Белаш Олени Леонідівни з розвитку комп'ютеризації навчального процесу дозволила навчально-виховному комплексу №10 в короткий термін перетворитися на базовий навчальний заклад для проведення семінарів та тренінгів для вчителів міста та області.

Її особиста заслуга у відкритті секції інформатики Хмельницького територіального відділення учнівського наукового товариства МАНУ, яке діє в місті з 1985 р. Белаш О. Л. присвоєно звання «Вчитель-методист», «Відмінник освіти України», «Заслужений вчитель України». Тричі нагороджена Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, грамотами міського та обласного управління освіти, грамотами виконавчого комітету міської ради.

Чекман Михайло Костянтинович

Звання «Почесного громадянина міста Хмельницького» присвоєно рішенням позачергової четвертої сесії Хмельницької міської ради від 22 липня 2002 року (помертньо).

Чекман Михайло Костянтинович народився 16 серпня 1946 р. в с. Чанків Дунаєвського району на Хмельниччині.

Після закінчення Кам'янець-Подільського індустріального технікуму та Львівського політехнічного інституту працював на Токмацькому гранітному кар'єрі, заводі «Катіон» у місті Хмельницькому, Хмельницькому міськкомі партії, міськвиконкомі.

У 1990 р. обраний головою Хмельницької міської ради народних депутатів. З 1998 р. – Хмельницький міський голова.

Основними пріоритетами роботи М. К. Чекмана завжди були проблеми належного життєзабезпечення міста, його утримання та розвитку, розбудови економічної та соціальної інфраструктури, відродження української культури та духовності.

21 липня 2002 року М. К. Чекман трагічно загинув в автокатастрофі.

Скиба Микола Єгорович

Вчений у галузі легкої промисловості, доктор технічних наук (2005 р.), професор (1997 р.).

Народився 1 січня 1950 р. у селі Камінь Кролевецького району Сумської області. У 1972 р. закінчив Київський технологічний інститут легкої промисловості (тепер – Київський національний університет технологій та дизайну) за спеціальністю «Машини і апарати легкої промисловості» і вступив до аспірантури при цьому інституті. У 1975 р. отримав призначення на посаду асистента у Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування.

1980 р. захистив кандидатську дисертацію, а в 2004 р. – докторську на тему «Наукові основи ресурсозберігаючих технологій переробки відходів натуральних шкір у матеріали та вироби взуттєвого виробництва». З 1996 р. – професор кафедри машин і апаратів, з 1996 р. – декан гуманітарно-педагогічного факультету, у 1999-2001 рр. – проректор з навчальної роботи, з 2001 р. – ректор Технологічного університету Поділля (з 2004 р. – Хмельницький національний університет).

Автор (співавтор) понад 130 наукових праць, зокрема навчальних посібників і монографій: «Рационализация изготовления деталей низа обуви из искусственных полимерных материалов» (1992 р.), «Методика математичного моделювання технології та механізмів легкої промисловості» (1997 р.), «Методика розрахунку механізмів з гідравлічним приводом машин легкої промисловості» (1997 р.), «Числові методи математичного моделювання в створенні технологічної оснастки для лиття виробів з полімерних матеріалів» (2002 р.), «Технологічні процеси і обладнання для розволокнення шкіряних та волокнистих матеріалів » (2003 р.), «Обладнання для переробки відходів » (2004 р.); 6 авторських свідоцтв і 12 патентів на винаходи.

За здобутки Миколи Єгоровича як педагога, науковця та керівника Президент України присвоїв йому почесне звання «Заслужений працівник народної освіти України» (1999 р.).

У 2002 р. він відзначений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України. У цьому ж році удостоєний Почесної грамоти Міністерства освіти і науки України за вагомий особистий внесок у розвиток фізичної культури і спорту серед студентської молоді.

У 2008 р. його нагороджено орденом «За заслуги» III ст.

Молоді таланти мікрорайону

Ганна Панкова.

Ще у семирічному віці талановита хмельницька піаністка, семикратна лауреатка міжнародних конкурсів Ганна Панкова, відтоді, як почула під час перебування з батьками у Ялті гру видатного санкт-петербурзького піаніста, загорілась фортепіанною грою, «захворіла» музикою. І, здається, на все життя...

Хоча у її родині і не водились музиканти. Старша сестра Ольга – фармацевт, батько Олександр Емануїлович – інженер-випробувач радіозаводу, мама Марія Євгенівна – інженер-конструктор. Довелось батькам відправити Ганнусю до дитячої музичної школи №1. А вже через два роки дівчинка навчалась у дитячій школі мистецтв у класі Катерини Слободянюк, згодом – у класі Тетяни Бондаренко (нинішнього директора школи мистецтв). Дівчинка не просто собі грала гами, етюди, п'єси, а летіла на крилах музики у чародійне царство звуків, примхливих музичних образів...

Вже на четвертому курсі Хмельницького музичного училища ім. В. Заремби під вмілим керівництвом талановитого педагога Валерії Разумової Ганна сягнула таких висот майстерності, що відважилась взяти участь у міжнародному конкурсі піаністів «Срібний дзвін» (Ужгород-2004). І звідти приїхала лауреатом другої премії. Того ж року ще одне лауреатство – в Німеччині на міжнародному фестивалі «Мистецтво об'єднує».

А незабаром ще одна визначна подія: перший публічний виступ з Хмельницьким обласним симфонічним оркестром, де вона виконала концерт Е. Гріга у трьох частинах.

Нині Ганна Панкова, вже маючи за плечима академічну освіту (закінчила з відзнакою магістратуру Львівської національної академії, клас доцента, заслуженої артистки України Оксани Рапіти) та неабиякий досвід концертної діяльності в містах України, Польщі, Словаччині, Чехії, працює викладачем фортепіано у Хмельницькому музичному училищі.

Але повернімося до львівського періоду становлення піаністки Ганни Панкової. Вже в кінці першого курсу Львівської національної академії Ганна бере участь у I Фестивалі-конкурсі музики Ф. Шопена (м. Львів). А в 2009 р. стає лауреатом I премії міжнародного конкурсу «Мистецтво XXI століття» у місті Ворзель (категорія «Камерний ансамбль» у складі фортепіанного квінтету під керівництвом Т. Шуп'яної).

Ще там, у студентській аудиторії, зродився творчий тандем Юлії Божик і Ганни Панкової (на фото). Починаючи з 2009 р., ці дві талановиті музикантки об'їздили з гастроями багато країн, беручи участь у престижних концертах камерної музики. І це не тільки сольні концерти фортепіанного дуету, але й тріумфальні Варшави, Лодзя, Санока (Польща), за що дівчата удостоєні нагороди Підкарпатської фундації розвитку культури.

У квітні фортепіанний дует Юлії та Ганни здобув звання лауреата (III премія) на міжнародному конкурсі імені Ф. Шуберта (м. Єсенік, Чехія).

Репертуар цього неординарного дуету барвиться шедеврами світової фортепіанної музики. Цілий калейдоскоп напрямків і стилів. У їхній творчій палітрі всього вдосталь. Контрастування тем і образів, їхнє взаємопроникнення, пластична зрівноваженість форми і висока інструментальна техніка гри, індивідуалізація тембральних барв, масштабність музично-образного мислення – це ті основні риси Юлії і Ганни, які дали їм можливість піднятися на музичний Олімп.

Бібліотеки мікрорайону

Бібліотека-філія №7

Бібліотека була створена у 1966 р. у новозбудованому приміщенні п'ятиповерхового гуртожитку. З 1976 р. філія №7 стала частиною міської централізованої бібліотечної системи. Бібліотеку-філію №7 в різні роки очолювали: Ісаєнко Галина, Грицишена Тетяна, Орлова Тетяна, Куценко Ліна, Федорук Тетяна. За час існування бібліотеки змінювалися не лише працівники, а й структура книжкового фонду, перебудовувалась довідкова, інформаційна та бібліографічна робота. З 2009 р. у бібліотеці наявний доступ до Інтернету. Для задоволення інформаційних потреб читачів на якісно новому рівні, працівники бібліотеки взяли участь та перемогли у конкурсі від «Бібліомісту», завдяки чому для читачів тут з вересня 2011 р. працює 4 комп'ютери із безкоштовним доступом до Інтернету.

У 2014 році бібліотека-філія №7 долучилася до безкоштовного британського проєкту Code Club (створення мережі безкоштовних гуртків програмування для дітей 9-11 років), який стартував в Україні у жовтні 2013 року. Програма має 6 рівнів, кожен з яких є складнішим за попередній.

З 2017 року тут почали діяти безкоштовні онлайн-курси польської мови. Волонтер – Юстина Блащак.

Бібліотека-філія №10

Міську бібліотеку-філію для дітей №10 у Хмельницькому знають і діти, і дорослі, адже ще 1968-й можна вважати роком її створення. Першопочатково вона розташувалась у приміщенні ЗОШ №4, що на вулиці Тернопільській (перша завідувача – Савченко Ніна Порфиріївна, книжковий фонд – близько 2500 тис. примірників книг). Користувачами бібліотеки були діти Південно-Західного мікрорайону міста.

З 1976 року, після централізації бібліотек міста, вона стала структурним підрозділом Хмельницької міської централізованої бібліотечної системи – бібліотекою-філією №10. На 1.01.1980 р. її фонд становив уже 24 549 примірників.

Рішенням Хмельницької міської ради №44/а від 07.02.1983 року, з метою поліпшення умов роботи бібліотеки-філії №10 міської централізованої бібліотечної системи, їй було передано приміщення на вулиці Тернопільській, 32 (площею 150 м²). Вона уже тоді мала велику популярність серед навчально-виховних закладів і плідно співпрацювала з ними, а саме: з ЗОШ №24, №27, №4, дошкільним закладом №40. У цей час тут починає діяти гурток «Юний краєзнавець», який збирає навколо себе дітей, що цікавляться історією нашого краю, міста.

З 1995 року завідуючою стала Зозуля Лілія Володимирівна. Бібліотека налагоджує тісні зв'язки із загальноосвітніми, музичними та художніми школами, позашкільними та громадськими організаціями, які пов'язані з вихованням дітей. З вересня 2012 року естафету завідування переймає Дроздова Олена Володимирівна, яка багато років працювала у цій філії провідним бібліотекарем.

З 2003 року згідно з наказом директора ЦБС від 10.03.2003 року №1а книгозбірня перейменована у бібліотеку-філію №10 ім. Д. М. Брилінського (для дітей). Це стало важливою подією у житті книгозбірні, адже Дмитро Михайлович Брилінський – видатний письменник, художник, публіцист, краєзнавець, філософ, який здобув славу не тільки в області, але й за її межами.

У 2009 році бібліотека отримала комп'ютерне обладнання: комп'ютер, принтер, сканер, ксерокс, а з березня цього ж року – і доступ до мережі інтернет. Це дало змогу набагато покращити інформаційне обслуговування користувачів.

Сьогодні бібліотека – це справжній центр роботи з дітьми: 18483 одиниць бібліотечних фондів, понад 2100 читачів, 3 відділи, клуб «Юний краєзнавець». Вона бере активну участь у всеукраїнських, обласних, міських конкурсах. Тут разом із завідуючою Герман Інною Василівною працюють два бібліотекарі – Ящук Юлія Віталіївна та Дениско Валентина Альфредівна. Це люди, віддані книзі і маленькому читачеві.

В бібліотеці-філії №10 ім. Д. М. Брилінського з 2014 року діє клуб художньо-естетичного спрямування: «Яскрава палітра», учасниками є 25 дітей 5-9 класів. Метою роботи цього клубу є формування естетичних поглядів переконань, здатності створювати прекрасне в житті та мистецтві після прочитання художніх творів.

У 2016 році у бібліотеці відкрито громадську приймальню. Щомісяця у 2-й вівторок з 15.00 до 18.00 проводить особистий прийом громадян Міхняк Богдан Григорович – депутат Хмельницької міської ради за територіальним виборчим округом №20. Охочих потрапити до нього на прийом надзвичайно багато. Жителям Південно-Західного мікрорайону дуже зручно, що депутат приймає саме у приміщенні бібліотеки, адже працівники записують громадян на прийом та приймають їхні письмові звернення. Громадяни під час очікування на прийом переглядають періодичні видання та книги, багато з них записується до бібліотеки або ж приводить сюди дітей чи внуків.

Також працівники оформили інформаційний куточок для громадян про роботу органів влади, сайти місцевої, обласної, державної органів влади. На запити користувачів роздруковують окремі рішення сесій міської ради.

Держслужбовець не забуває і про читачів бібліотеки. Книги, які нам подарував шановний депутат, поповнили фонд нашої бібліотеки та стали цікавими та корисними нашим читачам. У 2017 році завдяки співпраці працівників бібліотеки та депутата на фасаді з'явився яскравий банер, який інформує про діяльність бібліотеки, працює не тільки на імідж, а й сприяє залученню нових користувачів.

У 2018 році завдяки депутату оновився не лише фасад бібліотеки, а й прибудинкова територія, з'явилися нові сучасні та зручні тротуарні доріжки, які стали справді комфортними для користувачів.

У 2018 році з'явився Wi-Fi. Але подією 2018 року є підготовка книжкового та періодичного фонду для впровадження електронної книговидачі.

2018 рік для книгозбірні був справді святковим, адже бібліотека-філія №10 відзначала 50-річчя з часу заснування.

2019 рік – бібліотека стала переможцем Громадського проєкту "Бюджет міських ініціатив" з проєктом ""SMALL-TOWN - у бібліотеці".

Бібліотека-філія №11

У 1969 р. в центрі міста Хмельницького по вул. 25-ого Жовтня відкрили бібліотеку-філію №11. На той час фонд бібліотеки складав 27 749 примірників. Бібліотека розвивалася, фонд збільшувався. У 1983 р. він збільшився майже на 10 тисяч. Приміщення потребувало розширення. У зв'язку з цим, за рішенням міськвиконкому, у 1983 р. бібліотеку було переведено у приміщення за адресою Львівське шосе, 47/2.

За період з 1983 по 1989 роки завідувачі бібліотекою змінювалися: Воскобойникова Белла Ісаївна, Бесєдіна Тетяна Олександрівна, Заборовська Ольга Олександрівна, Тютюнник Лідія Пилипівна. У 1989 р. приступила до обов'язків завідувачою Марценюк Віра Порфирівна, яка працювала на цій посаді до 1999 р. Більше 10 років завідувачою була Сінькова Світлана Володимирівна, а з 2010 р. бібліотеку очолювала Лебідь Владислава Владиславівна. У 2013 році завідувачою стала Венгрова Тетяна Юріївна. З 2021 бібліотеку очолює Глива Алла Іванівна.

У 2018 в бібліотеці діяла акція «Коробка вживаних речей». У співпраці з ГО «Картка Хмельничанина» та Хмельницькою обласною організацією Товариства Червоного Хреста України було зібрано 6 вантажних мікроавтобусів вживаних та нових речей (предмети одягу, посуд, іграшки, взуття та ін.), які були відправлені до дитячих будинків, лікарень, соціальних притулків, тощо.

Бібліотека стала головним призером флешмобу «Міжнародний день настільних ігор у моїй бібліотеці» та отримала від організатора флешмобу Благодійного Фонду «Бібліотечна країна» навчально-історичну гру «100 років боротьби. Українська революція 1917-1921» та майже 90 книг сучасних українських авторів.

Використані джерела:

1. Державна служба охорони при МВС України [Електронний ресурс] // Державна служба охорони. – Електронні дані. – Режим доступу : http://www.dso.com.ua/index.php?lang_id=1&menu_id=1. – Назва з екрану.
2. Єсюнін С. М. Вулиці Хмельницького : істор.-довід. вид. / Сергій Єсюнін. – Тернопіль, 2005. – 154 с.
3. Єсюнін С. Хмельницькому тролейбусу – 30 років / Сергій Єсюнін // «Є!» – 2000. – №145. – 25-31 грудня.
4. Історія створення Центру підвищення кваліфікації [Електронний ресурс] // Центр підвищення кваліфікації, перепідготовки працівників та кінології Держмитслужби. – Електронні дані. – Режим доступу : http://www.center.km.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=2. – Назва з екрану.
5. Історія розвитку освіти міста Хмельницького / під заг. ред. К. Д. Новченкової. – Хмельницький, 2008. – 281 с.
6. Кризь час і простір: від покоління до покоління. Підприємству «Новатор» – 40 років / упор. : Марценюк А. – К. : ТОВ «Новий друк», 2005. – 134 с.
7. Кульбовський М. З музикою в серці : [про талановиту хмельницьку піаністку Ганну Панкову] / Микола Кульбовський // Проскурів. – 2011. – №26. – 30 червня. – С.14.

Підготували:

Раїнчук І. Р., бібліотекарка бібліотеки-філії №10

Глива А. І., завідувача бібліотеки-філії №11